

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET

MINISTERIE VAN OORLOG

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Hoofdred.: M. R. H. CALMEYER, Luit.-Generaal v d. Gen. Staf
Red.-Secr.: A. L. VAN DEN BERGE, Luit.-Kolonel v d. Gen. Staf
Redactie: G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Kol. v d. Gen. Staf
J. J. DE WOLF, Kolonel der Genie
B. KONING, Luitenant-Kolonel der Infanterie
W. DEN TOOM, Majoor-Waarnemer
R. C. SOETBROOD PICCARDT Maj v d. Gen. Staf

119de JAAR

Nr. 8

Aug. 1950

Nadruk
verboden

Abonnement f 3.- per kwartaal, Overzeese Gewesten en Buitenland f 15.- p jaar. Losse ex. f 1.25

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS. Zwarteweg 1, Den Haag, Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Koninklijke Besluiten	456
Uit de Legerorders	459
Het K.N.I.L. ten afscheid, door Mr W. H. Fockema Andreae, Staatssecretaris van Oorlog	460
In Memoriam het Koninklijke Nederlands Indisch Leger	461
Nieuws van de Maand	499
Nota inzake het Defensiebeleid	504

Redactioneel gedeelte

Waar werken wij voor? Wat bereiken wij? door Generaal Mr H. J. Kruls, Chef van de Generale Staf	484
De waarde van psychotechnische keuring, door Dr H. Kahrel	488
De tactiek in de moderne oorlog VIII, De afzonderlijke wapens (slot), door E. J. C. van Hootegem, Majoor van de Generale Staf	488
Bij het 5-jarig bestaan van de Artillerie School, door M. J. van der Hoog, Luitenant-Kolonel der Artillerie	494
Nogmaals de verdere vorming der Reserve-Officieren, door B. Koning, Luitenant-Kolonel der Infanterie	497
Boekbespreking	513

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET

MINISTERIE VAN OORLOG

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Hoofdred.: M. R. H. CALMEYER, Luit.-Generaal v d. Gen. Staf
Red.-Secr.: A. L. VAN DEN BERGE, Luit.-Kolonel v d. Gen. Staf
Redactie: G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Kol. v d. Gen. Staf
J. J. DE WOLF, Kolonel der Genie
B. KONING, Luitenant-Kolonel der Infanterie
W. DEN TOOM, Majoor-Waarnemer
R. C. SOETBROOD PICCARDT Maj v d. Gen. Staf

119de JAAR

Nr. 8

Aug. 1950

Nadruk
verboden

Abonnement f 3.- per kwartaal, Overzeese Gewesten en Buitenland f 15.- p jaar. Losse ex. f 1.25

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS. Zwarteweg 1, Den Haag, Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Koninklijke Besluiten	456
Uit de Legerorders	459
Het K.N.I.L. ten afscheid, door Mr W. H. Fockema Andreae, Staatssecretaris van Oorlog	460
In Memoriam het Koninklijke Nederlands Indisch Leger	461
Nieuws van de Maand	499
Nota inzake het Defensiebeleid	504

Redactioneel gedeelte

Waar werken wij voor? Wat bereiken wij? door Generaal Mr H. J. Kruls, Chef van de Generale Staf	484
De waarde van psychotechnische keuring, door Dr H. Kahrel	488
De tactiek in de moderne oorlog VIII, De afzonderlijke wapens (slot), door E. J. C. van Hootegem, Majoor van de Generale Staf	488
Bij het 5-jarig bestaan van de Artillerie School, door M. J. van der Hoog, Luitenant-Kolonel der Artillerie	494
Nogmaals de verdere vorming der Reserve-Officieren, door B. Koning, Luitenant-Kolonel der Infanterie	497
Boekbespreking	513

OFFICIËLE MEDEDELINGEN

van het

Ministerie van Oorlog

VREDESSAMENSTELLING KONINKLIJKE LANDMACHT

Bij K.B. van 1 Juli 1950, Nr 26, is de vredessamenstelling van de K.L. vastgesteld als volgt:

1. De Koninklijke Landmacht op voet van vrede, omvat met ingang van 1 Juli 1950 aan opleidingsonderdelen:

de Hogere krijgsschool

de Koninklijke militaire academie

het Vrijwilligersopleidingscentrum

van het Wapen der infanterie:

het Garderegiment Grenadiers en Jagers

het Garderegiment „Prinses Irene”

het Regiment Stoottroepen

het Regiment infanterie Johan Willem Friso

het Regiment Limburgse Jagers

het Regiment infanterie Oranje Gelderland

het Regiment mortieren Menno van Coehoorn

het Regiment zware infanterie Chassé

het Regiment van Heutsz

de Infanterieschool

de School voor reserve-officieren der infanterie

de 1ste Kaderschool infanterie

de 2de Kaderschool infanterie

de School voor militaire lichamelijke opvoeding

het Korps commandotroepen

het Infanterieschietkamp

van het Wapen der cavalerie:

het Regiment huzaren van Boreel

het Regiment huzaren Prins Alexander

de Rij- en tractieschool

van het Wapen der artillerie:

het Regiment veldartillerie van Essen

het Regiment veldartillerie Prins Frederik

het Regiment veldartillerie Prins Maurits

het Artilleriemeetregiment

de Artillerieschool, o.m. bevattende de school voor reserve-officieren der artillerie

het Artillerieschietkamp

het Regiment zware luchtdoelartillerie Rhenen

het Regiment zware luchtdoelartillerie Waalhaven

het Regiment zware luchtdoelartillerie Ypenburg

het Regiment lichte luchtdoelartillerie Betuwe

het Regiment lichte luchtdoelartillerie Hoek van Holland

het Regiment lichte luchtdoelartillerie Kornwerderzand

de Luchtdoelartillerieschool

van het Wapen der genie:

het 1ste Regiment genietroepen (pioniers)

het 2de Regiment genietroepen (pontonniers)

de Genieschool, o.m. bevattende de school voor reserve-officieren der genie

van het Wapen v. d. verbindingdienst:

het Regiment verbindingstroepen

van het Dienstvak der intendance:

het Regiment intendantstroepen

van het Dienstvak van de aan- en afvoertroepen:

het Regiment aan- en afvoertroepen

de School aan- en afvoertroepen

van het Dienstvak der technische troepen:

het Regiment technische troepen

van de Geneeskundige dienst der K.L.:

het Regiment geneeskundige troepen, o.m. bevattende de school voor reserve-officieren der geneeskundige troepen

de Militaire school voor hygiëne en preventieve geneeskunde

van het Dienstvak der militaire administratie:

de Centrale opleidingsschool voor administratief kader, o.m. bevattende de school voor reserve-officieren der militaire administratie en de school voor dienstplichtig administratief kader

tijdelijke onderdelen, als te bepalen door Onze Minister van Oorlog.

2. Onze Minister van Oorlog is gemachtigd tot het vaststellen van de voorlopige detailsamenstelling van de onder 1 genoemde onderdelen.

3. De volgende, thans nog bestaande vredesonderdelen van de K.L. worden geacht te zijn opgeheven:

op 1 Juli 1950:

1ste t.m. 11de Regiment infanterie

1ste t.m. 3de Mitrailleur bataljon

Staven der 1ste t.m. 3de Artilleriebrigade

1ste t.m. 9de Regiment veldartillerie

1ste t.m. 3de Regiment luchtdoelartillerie

1ste t.m. 4de Regiment pantserafweergeschut

Regiment uitrustingstroepen

1ste Bataljon aan- en afvoertroepen

Korps geneeskundige troepen

met ingang van 15 April 1946:

Korps motordienst

Compagnie intendantstroepen

1ste en 2de Regiment wielrijders

12de t.m. 22ste Regiment infanterie

Infanterieschietschool

Kadercompagnie

1ste t.m. 4de Regiment huzaren

1ste t.m. 2de Regiment huzaren-motorrijders

1ste en 2de Eskadron pantserwagens

Rijschool

Remontedepot

9de t.m. 12de Regiment motorartillerie

Korps rijdende artillerie

Regiment kustartillerie

Artilleriemeetafdeling

School voor reserve-officieren der bereden artillerie

School voor reserve-officieren der onbereden artillerie

Artilleriepaardendepot

Korps Pontonniers en torpedisten

Militaire gasschool

Bataljon geneeskundige troepen

Hoefsmidschool

4. Met ingang van 1 Juli 1950 wordt het 1ste Regiment Pioniers genaamd: het 1ste Regiment Genietroepen (pioniers), het 1ste Regiment verbindingstroepen: het Regiment verbindingstroepen, en het Korps geneeskundige troepen: het Regiment geneeskundige troepen.

5. De onderdelen, genoemd onder 1 zullen als oprichtingsdatum herdenken de oprichtingsdatum van het oudste stamonderdeel en voor zover zij op geen stamonderdeel kunnen terugwijzen als oprichtingsdatum beschouwen 1 Juli 1950, dan wel de datum van of opgenomen in de Ministeriële Beschikking, waarbij zij, op grond van het gestelde onder II van het K.B. van 27 September 1946 nr. 27 in de voorlopige vredesamenstelling van de K.L. zijn opgenomen.

VOORTZETTING VAN DE TRADITIE IN DE K.L.

Bij K.B. van 1 Juli 1950, Nr 27, zijn de volgende regelingen getroffen met betrekking tot de voortzetting van de tradities van de opleidingsonderdelen der K.L., alsmede ten aanzien van de vaandels der inmiddels opgeheven onderdelen:

1. De traditie van onderstaande opgeheven vredeseenheden gaat over op en wordt voortgezet door de achter de namen van deze eenheden vermelde vredeseenheden:

Infanterieschietsschool	—	Infanterieschool
Kadercompagnie	—	Vrijwilligersopleidingscentrum
1e, 2e, 4e Regiment huzaren	—	Regiment huzaren van Boreel
3e Regiment huzaren	—	Regiment huzaren Prins Alexander
1e en 2e Regiment huzaren-motorrijders	—	Regiment huzaren Prins Alexander
1e en 2e Eskadron pantserwagens	—	Regiment huzaren van Boreel
9e Regiment motorartillerie	—	Regiment veldartillerie Prins Maurits
10e Regiment motorartillerie	—	Regiment veldartillerie Prins Frederik
11e Regiment motorartillerie	—	Regiment veldartillerie Prins Maurits
12e Regiment motorartillerie	—	Regiment veldartillerie van Essen
Artilleriemeetafdeling	—	Artilleriemeetregiment
School voor reserve-officieren der onbepaalde artillerie	—	School voor reserve-officieren der artillerie
School voor reserve-officieren der bepaalde artillerie	—	School voor reserve-officieren der artillerie
3e Regiment genietroepen	—	1e Regiment genietroepen (pioniers)
Korps pontonniers en torpedisten	—	2e Regiment genietroepen (pontonniers)
Korps geneeskundige troepen	—	Regiment geneeskundige troepen
1e, 9e, 10e Regiment	—	Regiment infanterie Johan Willem Friso
2e, 6e, 11e Regiment infanterie	—	Regiment Limburgse jagers
4e Regiment infanterie	—	Garderegiment „Prinses Irene”
3e Regiment infanterie	—	Regiment mortieren Menno van Coehoorn
5e en 8e Regiment infanterie	—	Regiment infanterie Oranje Gelderland
7e Regiment infanterie	—	Regiment zware infanterie Chassé
1e t.m. 3e Mitrailleur bataljon	—	Regiment mortieren Menno van Coehoorn
1e, 2e, 4e Regiment veldartillerie	—	Regiment veldartillerie van Essen
3e, 5e en 6e Regiment veldartillerie	—	Regiment veldartillerie Prins Frederik
7e, 8e, 9e Regiment veldartillerie	—	Regiment veldartillerie Prins Maurits
1e Regiment luchtdoelartillerie	—	Regiment zware luchtdoelartillerie Waalhaven
2e Regiment luchtdoelartillerie	—	Regiment zware luchtdoelartillerie Rhenen
3e Regiment luchtdoelartillerie	—	Regiment lichte luchtdoelartillerie Kornwerderzand
1e t.m. 4e Regiment pantserafweer geschut	—	Regiment zware infanterie Chassé
Regiment uitrustingstroepen	—	Regiment intendancetroepen
1e Bataljon aan- en afvoertroepen	—	Regiment aan- en afvoertroepen

2. De traditie van het Koninklijk Nederlands Indonesisch Leger wordt overgenomen en voortgezet door het Regiment van Heutsz.

3. De Regimenten infanterie Johan Willem Friso, Oranje Gelderland, het Regiment Limburgse jagers zullen nieuwe vaandels ontvangen, welke zullen worden voorzien van de opschriften, die zijn toegekend aan de regimenten, waarvan zij de traditie blijken het gestelde onder 1 van dit Besluit voortzetten. Het Regiment zware infanterie Chassé en het Regiment mortieren Menno van Coehoorn zullen voeren de vaandels van respectievelijk het 7e Regiment infanterie en het 3e Regiment infanterie. De opschriften en versierselen, toegekend aan de vaandels van elk der voornoemde regimenten worden aan de vaandels van voornoemde regimenten toegekend. Het Regiment van Heutsz zal, als herinnering aan de dappere daden verricht door het Korps Marechaussee van Atjeh en Onderhorigheden, het vaandel voeren van dit korps. Het Regiment huzaren Prins Alexander voert de standaard van het 3e Regiment huzaren.

4. De vaandels en de standaarden der opgeheven vredeseenheden, welke niet aan bestaande vredeseenheden zijn toegekend, zullen worden bewaard in het Nederlands Legermuseum „Generaal Hoeffler”.

WIJZIGINGEN VREDESSAMENSTELLING GARDEREGIMENTEN GRENADIERS EN JAGERS

Bij K.B. van 1 Juli 1950, Nr 28, is de volgende wijziging gebracht in de vredesamenstelling van de Garderegimenten Grenadiers en Jagers:

1. Het Garderegiment Grenadiers en het Garderegiment Jagers worden met ingang van 1 Juli 1950 samengevoegd tot het Garderegiment Grenadiers en Jagers;
2. Het 1e Instructiebataljon van het Garderegiment Grenadiers en Jagers zal zijn een Gardebataljon Grenadiers, het 2e Instructiebataljon een Gardebataljon Jagers;
3. Officieren, onderofficieren en minderen van het Garderegiment Grenadiers en Jagers, niet behorende tot het Gardebataljon Grenadiers of Gardebataljon Jagers, zullen zoveel mogelijk gelijkelijk verdeeld behoren tot de Garde grenadiers en Garde jagers;
4. De vaandels van het Garderegiment Grenadiers en het Garderegiment Jagers zullen beide worden gevoerd door het Garderegiment Grenadiers en Jagers.

UIT DE LEGERORDERS

L.O. 137 L-LM — Herinneringskruis 1940—1945 van het Nederlandse Rode Kruis.

Het Hoofdbestuur van het Nederlandse Rode Kruis heeft ingesteld het „Herinneringskruis 1940—1945 van het Nederlandse Rode Kruis“.

Dit herinneringskruis wordt verleend aan al diegenen, die gedurende het tijdvak na 9 Mei 1940 en vóór 3 September 1945, of gedurende een gedeelte van dat tijdvak, daadwerkelijk in enige functie hebben dienstgedaan bij het Nederlandse Rode Kruis hier te lande, in Indonesië of in Overzeese Rijksdelen en die aan bepaalde, door voornoemd Hoofdbestuur te stellen voorwaarden voldoen.

Het herinneringskruis kan tevens worden toegekend aan personen die, hoewel niet in dienstverband geweest zijnde, in bedoeld tijdvak in typisch Rode Kruisgeest zijn opgetreden.

Tevens heeft voornoemd Hoofdbestuur aan het herinneringskruis toegevoegd een gesp „Indonesië 1945—1950“ voor hen, die in Rode Kruisdienst, dan wel in de geest van het Rode Kruis, werk daar te

lande hebben verricht van de bevrijding tot aan de Souvereiniteitsoverdracht.

Ter kennis van de Koninklijke landmacht wordt gebracht, dat het aan personeel van de Koninklijke landmacht, waaraan bedoeld herinneringskruis is toegekend, is toegestaan dit herinneringskruis, eventueel met gesp, alsmede het enkele lint van dit herinneringskruis, — zowel in als buiten dienst — op de uniform te dragen.

L.O. 149 L — Koperen en bronzen knopen.

In den vervolge mag de jas dagelijkse tenue uitsluitend zijn voorzien van halfbolle koperen knopen met de Nederlandse Leeuw, overeenkomstig het door de zorg van de Kwartiermeester-Generaal verstrekte model.

De overjas, welke normaal bij de dienst wordt gedragen, moet zijn voorzien van bronzen knopen, overeenkomstig het in 1940 gebruikte model.

Indien over meer dan één overjas wordt beschikt mag de overjas, welke wordt bestemd om bij de dagelijkse tenue of buiten dienst te worden gedragen, zijn voorzien van de hierboven bedoelde halfbolle knopen.

Vervolg der Officiële Mededelingen op pag. 500.

HET KNIL TEN AFSCHEID

Nu Indonesië als een jonge soevereine staat is opgestaan, verlangt het uit eigen kracht zich de attributen van deze soevereiniteit te verwerven, welke dit land meent te behoeven. Tot deze attributen behoort de krijgsmacht.

Nederland, dat zich naar het woord van H.M. de Koningin durfde te beroemen op het voorrecht van de overdracht der soevereiniteit, is in Indonesië teruggetreden, ook met zijn militaire macht. Het instrument, hetwelk bijkans 120 jaren het overheidsgezag in Nederlands-Indië heeft geschraagd, wordt ontbonden, het KNIL houdt op te bestaan.

De consequenties van een historisch proces zijn onverbiddelijk. Tijdgenoten worden vooral getroffen door de wrangheid van zulk een ontwikkeling. Het bestaan van duizenden wordt erdoor aangeraakt, maar al te dikwijls ook aangetast. Menselijk organisatievermogen schiet veelal te kort om de pijn voldoende te stillen.

Al mogen dan belangrijke groepen van Indonesische leden van het KNIL overgaan naar de strijdkrachten van het nieuwe Indonesië, al mogen ook duizenden Europese militairen van het KNIL hun weg vinden naar de KL of de LSK, de ontbinding van het KNIL betekent voor hen allen en evenzo voor de velen, die de militaire dienst zullen verlaten, een afscheid, dat het einde betekent van een zeer wezenlijk deel van hun menselijk bestaan. Het leger, dat hun hart had, wordt hun afgenomen en grond ontzinkt aan de voeten. Vrienden verdwijnen uit de gezichtskring, een vertrouwd tehuis wordt verlaten.

Het Koninklijke Leger van Nederlands-Indië heeft zijn plicht gedaan. In zich verenigend in vriendschap en samenwerking velen der besten van de volkeren van Nederland en van Indonesië, heeft het gewerkt en gevochten voor een welvarend en vreedzaam Indonesië. De historie zal zeggen, of het daarin is geslaagd. Niets en niemand is onfeilbaar. Maar Nederland mag ervan verzekerd zijn, dat het oordeel der geschiedenis, zo het rechtvaardig is, het KNIL de eer, die het zich heeft verworven, niet zal kunnen onthouden.

Het KNIL heeft nu afscheid genomen van zijn doden. Het KNIL heeft afscheid genomen van een dierbaar land, waar het zijn dienst heeft verricht. Het KNIL heeft na zijn plicht te hebben vervuld, zijn vaandels aan dat Leger geschonken, teruggegeven in de Koninklijke handen, welke het die vaandels hadden toevertrouwd.

En aan de strijdmacht van Nederland in het bijzonder, maar van Indonesië niet minder, gaf het KNIL over de plicht, zijn goede tradities en goede werken voor Nederland en voor Indonesië beide te bewaken en behartigen.

Mogen de Koninklijke Landmacht en de Luchtstrijdkrachten Nederland deze plicht verstaan. De plicht van de goede soldaat — een plicht niet verdraaid door sentimentaliteit.

In gehoorzaamheid aan zijn Koningin heeft het KNIL zichzelf ontbonden. Niet omdat het was verslagen, doch omdat zijn taak was volbracht.

Met dankbaarheid voor wat in het verleden werd gedaan en met vernieuwd vertrouwen in wat de toekomst moge brengen zullen Nederland's soldaten de onbevleete driekleur hijsen, welke door het KNIL in Indonesië is gestreken. En de zin van ons Volkslied zullen zij allen opnieuw en beter verstaan.

Mr W. H. FOCKEMA ANDREAË,

IN MEMORIAM

HET KONINKLIJK NEDERLANDS- INDISCH LEGER

1. Wording.

Tot 1830 is de Indische strijdmacht te beschouwen als een onderdeel van het Nederlandse Leger, aangevuld met in Indië aangeworven personeel. De ontwikkeling tot een zelfstandig leger voltrok zich in de periode 1820—1830. De scheiding tussen het Nederlands en Nederlands-Indisch Leger werd echter eerst een voldongen feit, toen de eerste formatie vastgesteld bij Besluit van de Gouverneur-Generaal, Graaf van den Bosch, van 4 December 1830 Nr 1 werd goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 10 Maart 1832 Nr 93 en 94.

De formatie 1830, welke was gebaseerd op een reorganisatie van de strijdkrachten in Indië na afloop van de Java oorlog (1825—1830) telde:

- 603 Europese officieren;
- 37 Inheemse officieren;
- 12905 Onderofficieren en minderen, waarvan
- 5699 Europeanen en
- 7206 Inheemsen.

Door inschakeling van schutterijen, pradjoerits en het Korps van Sentot kon een oorlogsterkte worden bereikt van 640 officieren en 21486 minderen. Het ligt niet in de bedoeling om de vele hierop gevolgde formaties aan een beschouwing te onderwerpen, wij zullen ons tot een korte opsomming beperken.

Ter uitvoering van de door de Gouverneur-Generaal van den Bosch voorgestane verdedigingsplannen kwam de formatie 1840 tot stand. Het door de Generaal-Majoor Baron van Gagern ingediende verslag inzake de samenstelling van het Indisch Leger, in verband met het aangenomen verdedigingsstelsel heeft geleid tot de formatie 1854, welke formatie door verschillende omstandigheden nimmer geheel ten uitvoer is gelegd.

In 1882 kwam een nieuwe formatie tot stand. In het desbetreffende besluit werd o.m. vastgelegd, dat de dislocatie der onderdelen zou worden vastgesteld door de Gouverneur-Generaal, die tevens de bevoegdheid kreeg, de formatie onder nadere Koninklijke goedkeuring in te krimpen en voor hoogstens twee jaar tijdelijk uit te breiden, terwijl deze tijdelijke uitbreidingen telkens voor ten hoogste één jaar konden worden verlengd.

De volgende formatie is die van 1915.

In de tussenliggende periode valt nog de oprichting in 1907 van de gemengde Brigade te vermelden.

De Brigade zou in oorlogstijd bestaan uit:

- 4 bataljons Infanterie,
- ½ eskadron Cavalerie,
- 1 afdeling Artillerie,
- 2 secties Genietroepen.

Hierbij kwam later nog 1 mitrailleur compagnie.

In verband met het vastleggen in 1917 van de bepalingen waarbij de dienstplicht voor Europeanen werd geregeld, mede met het oog op het invoeren van het Divisie en Regimentsverband kwam in 1922 een nieuwe formatie tot stand. De formatie 1922 werd in verband met de geboden bezuiniging van landsuitgaven vervangen door de formatie van 1925. De totale sterkte van het leger werd bij de formatie teruggebracht tot 1274 officieren; 31988 onderofficieren en minderen.

Ultimo 1929 was de toestand voor wat betreft de werkelijke sterkte als volgt:

Totale legersterkte:

1136 officieren;
143 onderluitnants;
6743 Eur. onderoff. en minderen;
30296 Niet Eur. onderoff. en minderen.

Sterkte infanterie: Java:

323 officieren;
56 onderluitnants;
3683 onderoff. en minderen.
15926 Niet Eur. onderofficieren en minderen.

Buitengewesten:

237 officieren;
27 onderluitnants;
763 Eur. onderofficieren en minderen;
11125 Niet Eur. onderofficieren en minderen.

Een landaardsgewijze verdeling der niet Europese militairen toont het volgende beeld:

Ambonnezen en Menadonezen:	8731
Javanen	14050
Soendanezen	1199
Madoerezen	126
Boeginezen	99
Atjehers	78
Maleiers	272
Timorezen	1358

Tenslotte moge ter illustratie van de groei van het K.N.I.L. in de periode 1830—1930 de volgende cijfers, aangevende de totale sterkte. dienen:

1830:	13545	1925:	33266
1840:	19994	1926:	32500
1854:	27815	1927:	36500
1871:	28096	1929:	38318
1880:	31981	1930:	36922
1882:	29817		
1915:	35884		
1922:	36577		

Het geleidelijk opvoeren van de sterkte van het K.N.I.L. vindt zijn oorzaak in het feit, dat een goede gezagsuitoefening in de Buitengewesten diende te worden gewaarborgd. Al naar mate de pacificatie van die

gewesten voortschreed, zien we dan ook de sterkte van de buiten Java gelegeerde troepen afnemen. Het totale sterktecijfer onderging echter hierdoor een wijziging, aangezien in de loop van de XXe eeuw zich meer en meer de noodzaak deed gevoelen om ook op het eventueel bestrijden van de buitenlandse vijand bedacht te zijn.

Alvorens tot het beschrijven van laatstgenoemde taak van het K.N.I.L. over te gaan, moge hieronder een kort overzicht volgen van de krijgsverrichtingen in de XIXe eeuw.

2. Algemeen overzicht van de Krijgsverrichtingen gedurende de XIXe eeuw.

Gedurende deze eeuw moesten door de Indische Krijgsmacht verschillende onlusten, ongeregeldheden en opstanden worden bedwongen en noodzakelijke oorlogen worden gevoerd, waardoor het nodig was expeditiën uit te zenden van grote of kleine sterkte, bestaande uit land- dan wel zeemacht, dan wel uit beide. In deze woelige periode ging practisch geen jaar voorbij zonder dat onze troepen in het een of nader deel van dit enorme eilandenrijk moesten optreden, ja dikwijls in verschillende gebieden tegelijk.

Het zou te ver voeren om al deze operaties te vermelden, met een greep hieruit moge worden volstaan.

Sumatra's Westkust 1821—1845

De vijand tegen wie de troepen in deze oorlog hadden te strijden bestond aanvankelijk uit een Mohammedaanse sectie (Padri geestdrijvers). Langzamerhand kwam echter nagenoeg de gehele Maleise bevolking in het Menangkabouwse, welke 800.000 zielen telde en die wij, gebonden als onze troepen waren door de oorlog in Midden Java (1825—1830) niet voldoende konden beschermen, onder de invloed en de macht van die Padri Secte, zodat op den duur vrijwel de gehele bevolking zich tegen ons keerde.

Een der mooiste successen door onze troepen in de Padri Oorlog behaald was de verovering van Brondjol, een geweldig versterkte kamp met een front van 450 m bamboe doerwal, aangeleund tegen een steile heuvel. Dat het ons niet gemakkelijk werd gemaakt en dat wij met een taaie en moedige tegenstander te doen hadden, blijkt wel uit het feit, dat de belegering 27 maanden duurde, een enig feit in de Indische krijgsgeschiedenis. Eerst op 16 Augustus 1834 viel door het kranig optreden van onze bataljons het onneembaar geachte Brondjol in onze handen. Het duurde echter nog tot 1845 alvorens onze troepen de invloed der Padris hadden gebroken.

Boni 1859 en 1860.

Reeds geruime tijd had er wrijving bestaan met het vorstendom Boni op Z. Celebes, daar de vorst zich niet bekommerde om het met ons gesloten Banggaaisch tractaat en de sedert 1857 regerende vorstin in haar minachting voor het Nederlands gezag zo ver ging, dat zij gelastte de Nederlandse vlag door hare prauwen omgekeerd te laten voeren. Toen de vertogen tot niets leidden, besloot de regering de vorstin door het zenden van een expeditie tot andere gedachten te brengen.

De expeditionaire troepen hadden echter te kampen met cholera.

Deze vreselijke ziekte hield zodanig huis, dat het grootste gedeelte van de troepen, waarvan $\frac{1}{4}$ overleed en de helft ziek was, naar Java terug moest worden gevoerd.

Op 19 November 1859 werd een tweede expeditie uitgezonden. Het optreden van onze troepen onder bevel van de Legercommandant Luitenant-Generaal J. van Swieten, een man van grote ervaring en bijzondere bekwaamheid leidde snel tot succes. Op 20 Januari 1860 werden de Rijks-sierraden ten teken van overgave ingeleverd. De toestanden verbeterden daarop snel, een tijdperk van vrede trad in.

Bali.

De expeditie naar Bali bracht het leger in bloedig contact met de best georganiseerde, best gedisciplineerde en naast de Atjeher, dapperste inheemse vijand, die het ooit te bestrijden heeft gehad, hetgeen uit het volgende moge blijken. Bij gelegenheid der 2e expeditie zien wij hoe de Balinese bezetting een versterking verlaat niet om op de vlucht te slaan, maar om voor de helft een nevenliggende redoute te hulp te snellen en voor de andere helft een omtrekking te verrichten en onze reserves verwoed aan te vallen. Na uren lange strijd weet de Baliër een door ons veroverd bedehuis met de lans te hernemen en door herhaalde uitvallen onze troepen tot terugtrekken te noodzaken.

Het feit, dat in vier jaren tijd drie expedities nodig waren bewijst wel, hoeveel het dappere Balinese volk ons te doen heeft gegeven. Het leeuwenaandeel in de krijgsverrichtingen viel ten deel aan het IIIe en Ve en VIIe Bataljon Infanterie, welke troepen op 15 April 1849 werden ingezet om het stevig versterkte Djagaraga te veroveren.

Na splitsing in twee colonnes werd de colonne bestaande uit het VIIe Bataljon onder commando van Overste Le Bron de Vexela, waarbij de Chef van de Staf, de overste de Braauw opgedragen te verkennen of een omtrekking der Djagaraga-stelling mogelijk zou zijn. Het gelukte aan het VIIe Bataljon in de rug van de stelling op te rukken. Eenmaal zo ver zijnde, meende de Commandant dat het niet raadzaam zou zijn om met zijn troepen, die tijdens de opmars zoveel moeilijkheden hadden overwonnen, terug te keren. Tot de aanval werd overgegaan en inderdaad gelukte het aan het dappere VIIe Bataljon, met ongelooflijke inspanning en moeite ten koste van 8 doden en 42 gewonden in de stelling door te dringen. Door het schitterend optreden van het VIIe Bataljon kwam weldra de gehele linie van versterkingen in ons bezit, zij het met een verlies van 33 doden en 148 gewonden.

De dapperheid van het gehele VIIe Bataljon werd beloond door de decoratie van het vaandel met de Militaire Willemsorde (Kon. Besluit van 11 Dec. 1849 Nr 44) voor de moed en de volharding gedurende de 3e Bali-expeditie bij de omtrekking ter verovering van de stellingen bij Djagaraga.

Borneo.

In 1854 zien wij het VIIe Bataljon onder commando van Majoor de Brabant deelnemen aan de oorlog op Borneo's Westkust (1850—1855).

Hier was het te verrichten werk van andere aard, dan tot nu toe meestal het geval was geweest. Nu ging de strijd tegen de Chinezen, die zich sedert een eeuw in steeds uitgebreider en machtiger volksplantin-

gen op Borneo's Westkust in het Sultanaat Sambas hadden neergezet. Deze volksplantingen streden wel vaak tegen elkaar, doch nu tezamen tegen het Nederlandse gezag. Dit gezag was dan ook tot een sinecure geworden, geheel overheerst door Chinese verbonden, waaronder het bekende Drievingeren-verbond. Tegen deze, de inheemse bevolking terroriserende en zich van wet en gebod vrij wanende Chinezen moest worden opgetreden. Zowel wegens de door de vijand gevolgde tactiek (aanvallen in open veld, het aanhoudend verontrusten van onze troepen) als door de belangrijke resultaten door de onzen met een geringe troepenmacht eindelijk verkregen, is deze oorlog bijzonder merkwaardig.

In het bedwingen van onlusten in Sintang van 1857—1867 neemt het VIe Bataljon een werkzaam deel, terwijl het IXe Bataljon met succes ageerde in het geheel woeste, met zwaar bos bedekte, dikwijls moerassige terrein van de Z. en O. Afdeling van Borneo, waar wij van 1859—'63 in oorlog gewikkeld waren met Bandjermasin.

Volharding, moed en hoog moreel leidden tenslotte tot de verovering van het Bandjermasinse Sultanaat.

Flores 1890.

De aanleiding tot deze expeditie in een terrein, waar nog nimmer een Indisch soldaat een voet had gezet, bestond in een onderzoek naar tin door een ingenieur van het mijnwezen, op last der regering ondernomen. De onderzoekers met hun 40 volgelingen werden 15 December 1889, bij de afmars naar het binnenland verraderlijk overvallen. De regering kon dit niet ongestraft laten. 26 September 1890 verschenen drie compagnieën van het Ve Bataljon op de Noordkust van Flores. Reeds 2 December d.a.v. was het gezag verzekerd en konden troepen naar Soerabaja terugkeren.

Lombok 1894.

De toestanden op Lombok, samenhangend met de overheersing van dit eiland door de Baliërs, gedoogden niet langer, dat de regering lijdelijk bleef toezien.

Reeds in 1891 hadden de Sasaks, de eigenlijke bevolking van het eiland, de hulp van de regering tegen de Baliërs ingeroepen. Eerst in 1894 werd tot gewelddadig ingrijpen besloten. Een expeditie bestaande onder meer uit het Ve, VIIe en IXe Bataljon onder Commando van de Generaal-Majoor J. A. Vetter, werd naar Lombok gezonden. Op 6 Juli 1894, 6.50 voormiddag zette het 1e echelon te Ampenan voet aan wal. Tot grote verwondering werd bij de landing geen weerstand onderhouden en ook bij verkenningen naar het binnenland werd geen vijand waargenomen.

De expeditie-commandant besloot tot legering van zijn troepen te Mataram en Tjakra Negara, de residentie der vorsten, over te gaan. Ook daar bleef alles rustig, tot dat op 25 Augustus te 11.15 namiddag de bom barstte. Op dat ogenblik viel er een schot, dat een onderofficier dodelijk trof. Bijna gelijktijdig dreunden van alle kanten de doffe slagen van de tong-tong en verhief zich achter de muren en in de Poeri (vorstenverblijf) een hels geschreeuw, dat als een storm opsteeg. Het was een ongelijke strijd, waarbij de aanvaller, goed beschut achter hoge muren, ongezien en ongenaakbaar op onze troepen vuurde. In weerwil van dit

alles waren de beide Generaals Vetter en van Ham besloten voorlopig stand te houden, teneinde de colonnes, die zich ver in het binnenland bevonden en bij hun terugkeer waarschijnlijk over Tjakra Negara zouden gaan, niet zonder steun te laten. Doch zonder aanvoer van leeftocht of munitie werd het een onmogelijkheid om zelfs met de grootste dapperheid zich langer te handhaven, waarom besloten werd de laatste patronen te sparen om op Mataram en naar de kust te kunnen terugtrekken. Het was op deze terugtocht dat Generaal van Ham sneuvelde. Van de 53 man sterke Sectie, waarmede Generaal v. Ham van Tjakra Negara vertrok bereikten slechts acht man Mataram, droeve overblijfselen van een dappere schare. We hadden een gevoelige klap gekregen, 25 % der officieren en 16 % der minderen waren gesneuveld of gewond, terwijl 14 minderen werden vermist.

Het spreekt van zelf, dat in deze nederlaag niet kon worden berust. Na aankomst van versterking — het IIe Bataljon Infanterie — werd op 29 September 1894 het krachtig verdedigde Mataram genomen, ten koste van 17 gesneuvelden en 62 gewonden onzerzijds. Eerst nadat het Ve en XI^{ve} Bataljon op Lombok waren aangekomen, kon op 19 November 1894 Tjakra Negara stormenderhand worden veroverd, ten koste van 48 gesneuvelden en 107 gewonden, maar het doel werd bereikt, onze nederlaag van 25/26 Augustus was gewroken.

Atjeh.

Van alle oorlogen, die wij in Indië hebben gevoerd is het de Atjeh-oorlog welke het meest tot ons spreekt door de troepenmacht, welke hij vereiste, de mensenlevens en de schatten, welke hij verslond en de inspanning, welke hij vergde van ons leger. Geen benden van Dipo Negoro (Java oorlog), geen dweepzieke Padri's, geen scharen Balinezen en ruitertroepen der Bonieren, ontwikkelden ooit zoveel stoutmoedigheid en doodsverachting in het gevecht, zoveel dapperheid bij de aanval, zoveel vertrouwen op eigen kracht, zoveel taaiheid in tegenspoed, als de vrijheidslievende, fanatieke, voor de guerillakrijg als geschapen Atjeh.

Het is uiteraard niet mogelijk om in dit korte overzicht een nauwkeurige beschrijving van de in Atjeh gevoerde strijd te geven, met enkele grepen dient te worden volstaan.

Bij de krijgsverrichtingen in dit gebied heeft zich voornamelijk het IIIe Bataljon veel roem verworven. Zowel deel uitmakende van de 1e Atjeh-expeditie, April 1873, waarbij het een voornaam aandeel had bij de bestorming van de Kraton en Missigit, als bij de 2e Atjeh-expeditie, waar het wederom bij de bestorming en inname van de Kraton de spits afbeet en waarbij van de 1e compagnie van het IIIe Bataljon in een half uur tijd de helft harer manschappen waren gesneuveld.

De prestaties van dit bataljon, dat zich de naam van het „leeuwenbataljon” verwierf, werden erkend door het begiftigen van het vaandel met de Militaire Willemsorde (Koninklijk Besluit van 24 Maart 1877 Nr 1). Er is bijna geen deel van Atjeh waar het IIe Bataljon in zijn lange Atjeh-tijd niet optrad.

Schitterend werk werd verricht tijdens de expeditie naar Semalanga in 1880, waarbij dit bataljon wederom een leeuwenaandeel nam in de bestorming van de zwaar versterkte bentengs bij Batoe Ilië, waar onze verliezen 19 doden en 59 gewonden bedroegen. Het heeft zeker niet aan

Generaal J. B. van Heutsz

het dappere gedrag van dit bataljon gelegen, dat de Generaal van der Heyden hier het hoofd stootte.

Nog eenmaal zou het IIIe Bataljon en wel op 3 Februari 1901, worden geroepen om deel te nemen aan de bestorming van het tot nu toe onneembaar geachte Batoe Ilië. Ten koste van 5 doden en 27 gewonden werd de benteng genomen. Het verzet was door de val van Batoe Ilië voor goed in Samalanga gebroken. Een buitengewoon zware tijd brak voor het leger aan toen 29 Maart 1896 Toekoe Oemar afvallig was geworden, nadat hij door ons was voorzien van wapenen, munitie en geld. Naast het IIIe, hadden het Ve, VIe, VIIe en IXe Bataljon een werkzaam aandeel in de strijd, welke volgde en zoveel verliezen, ontberingen en ellende medebracht.

Naarmate de pacificatie van Atjeh voortschreed keerden de veldbataljons naar Java terug, het duurde echter tot 1919 voordat het IIIe Bataljon in zijn geheel was teruggekeerd. Bij de beschrijving van de strijd in Atjeh mag het op 2 April 1890 opgerichte Korps Maréchaussée niet onvermeld blijven. Dit keurkorps heeft bij de pacificatie van Atjeh schitterend werk verricht. Dat dit werk is gewaardeerd blijkt afdoende uit de Koninklijke onderscheiding, welke het korps gewerd ter gelegenheid van zijn 40-jarig bestaan.

Generaal G. C. E. van Daalen

Djambi.

De actie welke in 1901 in Djambi ter beteugeling der aldaar uitgebroken opstanden, werd ingezet werd onder zeer moeilijke omstandigheden gevoerd. Bandjirs deden de rivieren in de regentijd soms over duizenden meters buiten de oevers treden, grote moerassen, met dicht dooreengestregelde rottanmassa's bedekt, kwamen veelvuldig voor. Bij al de ellende kwamen nog de vele gevallen van cholera, beri-beri en malaria.

Het IIe Bataljon, dat voor de strijd in Djambi was ingezet, telde al spoedig zijn derde commandant en verwisselde ongeveer alle officieren en minderen, waaruit het bij de aanvang van de krijgsv verrichtingen was samengesteld. Eerst in 1905 slaagde dat bataljon er in om het hardnekkig verzet te breken.

Celebes.

Aan de expeditie naar Zuid-Celebes, Juli 1905, werd o.m. deelgenomen door het VIe, een deel van het VIIIe en het IXe Bataljon.

Het is niet doenlijk de krijgsv verrichtingen van deze bataljons in het kort weer te geven, beperking is geboden, daarom zal alleen de bekende verovering der Bonto-Batoe-stelling op 15 Mei 1905 worden ver-

Generaal H. N. A. Swart

meld. Dat dit een bijzondere prestatie is geweest, moge blijken uit hetgeen het verkenningsrapport van deze versterking zegt.

„De versterking is een weinig begroeide rots, aan de voet geheel kaal. De rots is hoog en aan drie zijden zeer steil; aan de 4e (Oost)-zijde een gedeelte minder steil met een langwerpige plateau, door zware borstweringen omgeven; daarboven een smal uitlopende, zwaar begroeide ravijn dat tot aan de voet van de rots loopt.

De steile zuidkant is vol holen en spleten, met stenen borstweringen gesloten, étagegewijze aangelegd. De onderste borstweringen, ook die aan de oostzijde zijn zeer hoog boven de voet van de rots gelegen. Boven op de rots liggen twee plateau's op enige afstand onder elkaar en van zware borstweringen voorzien. Door holen in de rots moet gemeenschap tussen de verschillende delen der versterking bestaan. Rondom de rots liggen geheel open terrein en ravijnen.

De versterking is alleen aan de Oostzijde aan te vallen.”

Hulde aan de mannen van het VIe Bataljon Infanterie, die met inspanning van hun uiterste krachten deze versterking namen. Dat het er heet is toegegaan blijkt wel uit het aantal doden en gewonden, onzerzijds 36, terwijl de vijand 37 doden, 4 gewonden en 8 gevangenen in onze handen liet.

Generaal G. J. Berenschot

Beschouwing.

Door de jarenlange onophoudelijke plichtsvervulling van het Leger werd de pacificatie van Nederlands-Indië een feit en kon de rustige gestadige ontwikkeling van deze gewesten op velerlei gebied ter hand worden genomen .

In de hiervoren beschreven periode mocht het Indisch Leger vele blijken van Koninklijke waardering ontvangen, een lange rij helden werd gedecoreerd met de Militaire Willemsorde, ingesteld door Z.M. Koning Willem I bij de wet van 30 April 1815, talrijke Eresabels en Eervolle Vermeldingen werden uitgereikt, het Ridderkruis der M.W.O. werd gehecht aan het vaandel van drie onzer dapperste korpsen: het IIIe en het VIIe Bataljon Infanterie en het Korps Maréchaussee, terwijl ten slotte aan een lang gevoelde behoefte werd voldaan door de schenking van het praedicaat Koninklijk aan ons leger.

Door mannen als de Generaals van Heutsz, v. Daalen en Swart werd het schijngezag, dat in vele streken en onder vele volksstammen bestond, vervangen door een werkelijk krachtig rechtstreeks bewind.

Door deze krijgslieden, die ook als staatsman uitblonken, werd vrede en rust gebracht waar tevoren onrust, willekeur en verzet heerste en werd zodoende een vreedzame toestand ingeluid, welke tevoren nimmer was gekend.

Generaal S. H. Spoor

Het Koninklijk Nederlands-Indische leger in de periode na 1930 tot Mei 1940.

Alvorens tot de beschrijving van deze periode over te gaan dient te worden vermeld, dat volgens de „Defensiegrondslagen 1927” het doel van de weermacht in Nederlands Indië als volgt werd aangegeven:

- a. handhaving van het Nederlands gezag in de Archipel tegen onrust of verzet binnen de grenzen, verzekering van rust en orde;
- b. vervulling van de militaire plicht als lid van de volkengemeenschap tegenover andere volken.

De taak, bedoeld sub a, moet in hoofdzaak door het leger worden vervuld, dat daartoe berekend en uitgerust moet zijn. De taak, omschreven sub b, beperkt zich tot handhaving van een strikte neutraliteit in conflicten tussen andere mogendheden.

Bij de vaststelling van de organisatie van de weermacht werd er van uitgegaan, dat de neutraliteit-handhaving op Java wordt vervuld door het leger met steun van de vloot; in de gewesten buiten Java door de Vloot, die daarbij op bijzondere kwetsbare punten door het leger wordt gesteund.

De sterkte van het leger aan infanterie, daaronder begrepen de Europese militie, wordt bepaald door hetgeen nodig is voor het vervullen van voren omschreven taken. Voor zover de infanterie op Java is gele-

gerd, wordt zij georganiseerd, bewapend en uitgerust, alsmede versterkt met hulpwapens en diensten voor de neutraliteitshandhaving (met steun van de vloot) op Java en wel in het bijzonder voor:

- a. de verdediging van Soerabaja te land tegen landingsdivisies van kruisereskaders, die in de Archipel kunnen worden verwacht;
- b. de bescherming van de haven van Tandjong Priok tegen een actie van enkele schepen, die zich meester zouden willen maken van die haven voor eigen gebruik.

Als bijzonder kwetsbare punten in de gewesten buiten Java, worden beschouwd de plaatsen van opslag en verwerking van zware stookolie: Tarakan en Balikpapan. Te hunner bescherming zal met gebruikmaking van de in die plaatsen aanwezige personen, die ingedeeld zijn bij de Europese militie, een troepenmacht van voldoende sterkte ernstig verzet moeten waarborgen tegen gewelddadige pogingen, met beperkte middelen ondernomen, om zich van die voorraden meester te maken, en indien de overmacht daartoe dwingt; de tijdige vernietiging van de voorraden moeten verzekeren.

Indien Nederlands Indië ondanks het ernstig pogen om buiten de oorlog te blijven, daarin toch betrokken wordt, zal de aanwezige weer-macht met de voorhanden middelen zich zo goed mogelijk tegen elke bezetting van ons gebied verzetten, in afwachting van de steun die ons mocht worden verleend.

De taak van het leger was nu vastgelegd en de organisatie nodig om aan die taak te voldoen kon worden opgezet.

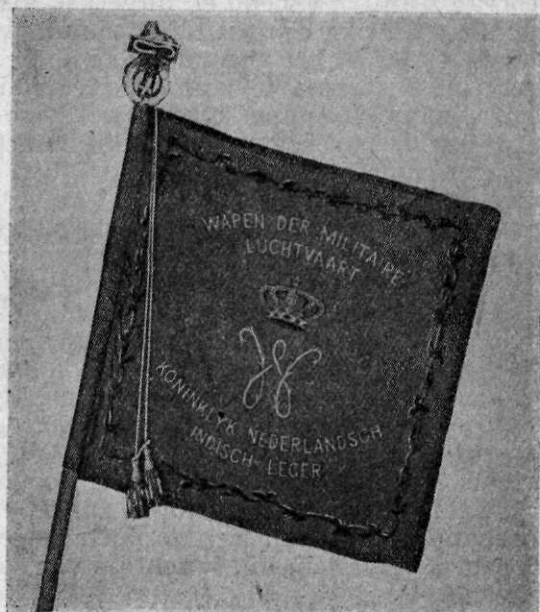
De inmiddels ingetreden economische depressie, tengevolge waarvan drastisch op 's Lands uitgaven diende te worden bezuinigd, heeft echter de opbouw van het leger nadelig beïnvloed.

Besloten werd tot:

- a. een versterking van de defensie in de Buitengewesten door een uitbreiding van het luchtwapen, aanleggen van vliegvelden aldaar en voorts een zo krachtig mogelijke verdediging van de belangrijke punten Balikpapan en Tarakan en uitbreiding van die punten tot Samarinda en Ambon.
 - b. een versteviging van de bestaande legerorganisatie, de aanvulling van de leemten daarin en gebruikmaking van de mogelijkheden, welke de voortschrijdende techniek biedt.
- De maatregelen op organisatorisch gebied omvatten onder meer:
- a. verhoging van de gevechtskracht van de Luchtvaart-Afdeling door aanschaffing van moderne bommenwerpers met grote actie-radius;
 - b. betere bescherming van enkele gebiedsdelen buiten Java;
 - c. uitbreiding van het instituut van buiten het leger staande korpsen, o.m. door oprichting van een korps Prajoda op Bali;
 - d. uitbreiding der organisatie op en buiten Java van reserve korpsen van oud-militairen;
 - e. uitbreiding van de luchtafweermiddelen;
 - f. aanschaffing van vechtwagens, voorlopig van één proef-afdeling.

Het personeelvraagstuk werd opgelost door het instellen van verschillende soorten dienstverband.

Voor non-combattante functiën, zoals chauffeurs en paardengeleiders, werd bij de bestaande hulpcorpsen t.w. de Barisans op Madoera, het Legioen van Mangkoe Negoro, in een later stadium eveneens het

legioen van de Pakoe Alam en de Prajoda's op Bali, een kort verband ingevoerd bestaande uit een eerste oefening van $\pm 1\frac{1}{2}$ jaar en een reserveplicht van 16 jaar, waarin een aantal herhalingsoefeningen moesten worden doorlopen.

Voor de combattante functies werd een kort verband ingevoerd, bestaande uit een eerste oefening van drie jaar, gevolgd door een reserveplicht van 12 jaar, waarin eveneens een aantal herhalingsoefeningen vielen.

Het komt er dus op neer, dat rekening houdende met de politieke en financiële begrenzing, een militiestelsel op vrijwillige basis was ingevoerd. Het zal duidelijk zijn, dat bij een gebeurlijke mobilisatie een gemobiliseerd onderdeel een eigenaardig beeld zou vertonen. Het personeel toch zou bestaan uit Europese en Inheemse beroepsmilitairen, Europese militie, kort-verband legerpersoneel, kort-verband Inheemse hulpkorpsen. Begrijpelijk is het dan, dat het brengen van eenheid en het aankweken van kameraadschap in een onderdeel samengesteld als boven aangegeven, wel zeer hoge eisen aan de daarbij ingedeelde officieren en kader stelde.

In deze overgangperiode heerste zeer veel onrust in de troep, zo moesten door de invoering van nieuwe wapens bestaande onderdelen worden omgezet in nieuw te vormen onderdelen, zoals bijv. tirailleur compagnieën in mitrailleurcompagnieën of moesten er kernen worden gevormd, waaruit de nieuwe organisaties moesten worden opgebouwd.

Voortdurend moest personeel in opleiding of heropleiding worden genomen voor de nieuwe wapens (pantserafweer, luchtafweer, vechtwagens). Ook het materieelprobleem bracht grote moeilijkheden mede. De politieke spanningen toch namen meer en meer toe, de verschillende rijken waren sterk aan het bewapenen en het aantal wapenleveranciers

was beperkt. Vanzelfsprekend streefde de Legerleiding er bij de nieuwe bestellingen naar, deze zoveel mogelijk te doen aansluiten op de bestaande bewapening, teneinde zo enigszins mogelijk de eenheid in geschutsoort, kaliber en munitie te behouden. Er waren echter velen op de markt, die uiteraard ieder voor zich het beste trachtten te krijgen, in verband waarmede men vooral niet te hoge eisen moest stellen en liefst vooruit moest betalen op straffe van verlies op bestellingskans. Noodgedwongen moest derhalve de zo gewenste en nodige eenheid in bewapening worden losgelaten.

Voorts deed het gemis aan een oorlogsindustrie zich danig gevoelen. Met uitzondering van de artilleriemunitie en de vliegtuigbommen, welke grotendeels bij de Artillerie-inrichtingen werden aangemaakt, moest alles uit het buitenland komen.

Bij de Luchtvaart Afdeling werd met man en macht gewerkt om van deze afdeling een wapen te maken, dat er zijn mocht en straks zijn mannetje kón en zou staan.

Het personeelsvraagstuk was ook hier uitermate moeilijk. Voor vlieger, monteur en radiotelegrafist was een langdurige opleiding vereist en de aanwezige kern was slechts klein.

Voor wat betreft de vliegers bracht het instellen van het instituut van kort-verband-vlieger enige verlichting. Jongelui van 19-25 jaar werden in de gelegenheid gesteld te worden opgeleid tot officier- en onder-officiervlieger met kort-dienstverband al naar gelang zij in het bezit waren van einddiploma H.B.S. V of Mulo.

De materieelvoorziening van de Luchtvaart Afdeling stak gunstig af bij die van de overige onderdelen van het K.N.I.L.

In totaal werden 117 bommenwerpers afgeleverd, welke bommenwerpers waren bestemd om als uiterst snel verplaatsbaar slagwapen een mogelijke agressor bij schending van ons territorium op elk punt binnen onze Archipel aan te grijpen. De Luchtvaart Afdeling groeide tot een afzonderlijk wapen uit. Met ingang van 1 Januari 1940 werd deze afdeling tot het Wapen der Militaire Luchtvaart verheven.

Uit het hierboven gegeven overzicht moge zijn gebleken dat het oplossen van de personele en materiële vraagstukken met zeer grote moeilijkheden gepaard ging, welke moeilijkheden nog toenamen, toen in Mei 1940 tengevolge van de overmeestering van het Moederland, ons vele bronnen kwamen te ontvallen.

In Mei 1940 bedroeg de legersterkte:

a. Beroepsmilitairen:	1345 officieren
	37583 onderofficieren en manschappen
b. Reserve-officieren:	1783
c. Militieplichtigen:	13263 onderofficieren en manschappen
d. Landstormplichtigen:	17596 onderofficieren en manschappen
e. Inheemse korpsen:	74 officieren
	4501 onderofficieren en manschappen
In totaal:	3202 officieren
	72943 onderofficieren en manschappen

Oorlogsvoorbereiding na de val van Nederland.

De moeilijkheden, welke in Nederlands-Indië bij de materieelvoor-

ziening werden ondervonden namen nadat de Duitsers in September 1939 Polen waren binnengevallen in belangrijke mate toe. Europa viel hierdoor als wapenleverancier uit, zodat het K.N.I.L. in hoofdzaak verder op leveranties uit de Verenigde Staten was aangewezen. Teneinde niet geheel en al van het buitenland afhankelijk te zijn werd er naar gestreefd om de capaciteit van onze artillerie-inrichtingen te Bandoeng zoveel mogelijk op te voeren, welke pogingen met succes werden bekroond. Na de val van Nederland werden uiteraard ook de moeilijkheden op personeelsgebied vergroot. De uitzending van de voor de legeruitbreiding zo noodzakelijke Europese beroepsmilitairen, vooral technici werd hierdoor stop gezet. Er werd dan ook zeer veel van het incompleet zijnde officierskorps gevergd. Alle werkzaamheden werden echter met groot enthousiasme verricht, op het gebied van het verbeteren van de defensiemogelijkheden werden grote prestaties geleverd.

De in Europa opgedane ervaring t.a.v. het optreden van parachutisten en een 5e Colonne schiepen plotseling het probleem om op korte termijn de tot dat doel nodige bestrijdingskrachten te vormen. Er bleef geen andere weg open, dan een beroep te doen op het spontaan door de burgerij gevormde Comité voor Stads- en Landwachten. De beperkte oefengelegenheid en mogelijkheid om aan wapenen te komen zijn oorzaak geweest, dat de stads- en landwachten slechts gedeeltelijk bewapend en geoefend konden worden, vooral de landwachten welke op de cultuurondernemingen waren opgericht hadden van dat euvel te lijden.

Tenslotte werd, teneinde op korte termijn aan de nodige chauffeurs te komen, overgegaan tot de oprichting van een Vrijwillig Automobiel Korps (Vaubek), waarin Indonesische burgerchauffeurs zich bij mobilisatie verbonden te dienen en daartoe in vreedstijd een aantal dagen voor oefening opkwamen. Het behoeft niet te verbazen, dat op deze praktisch niet militair geschoolde, ongedisciplineerde lieden niet veel staat viel te maken; toen zij na het uitbreken van de vijandelijkheden aan luchtgevaar werden blootgesteld, hetgeen ten gevolge had, dat de legertreinen gedomobiliseerd werden.

Uit het vorenstaande moge wel zijn gebleken met welke grote moeilijkheden het legerbestuur in Nederlands Indië had te kampen en op welke wijze getracht werd deze op te lossen.

Dank zij de energieke leiding van de Legercommandant, de Luitenant-Generaal G. J. Berenschot, werden op velerlei gebied bevredigende resultaten geboekt. Groot was dan ook de ontsteltenis in het leger, toen het bericht van zijn plotselinge dood werd vernomen. Tengevolge van een vliegongeluk kwam deze hoogst bekwame Legercommandant op 13 October 1941 om het leven. Zijn heengaan had een verschuiving in de verschillende hogere rangen tengevolge, hetgeen uiteraard van nadelige invloed op de gang van de werkzaamheden is geweest.

De mobilisatie van het leger, welke werd gelast nadat onze Regering op 8 December 1941 het besluit had genomen om aan Japan de oorlog te verklaren, had dank zij de grondige voorbereidingen een vlot verloop. Op de verschillende plaatsen in de Buiten Gewesten, zoals Tarakan, Balikpapan, Ambon en Menado was de troep al sinds maanden op voet van oorlog, zodat de aldaar gelegerde detachementen slechts nog maar behoefden te worden aangevuld met de onder de wapenen groepen dienstplichtigen. Op Java had de mobilisatie echter veel meer om het lijf. Hier moest bovendien op grote schaal tot vordering van paarden en auto's

worden overgegaan, doch ook hier was binnen een week de troep op oorlogssterkte gebracht.

Voornamelijk tengevolge van de vele te verrichten wachtdiensten bleef weinig tijd over de gemobiliseerd eenheden te oefenen, hetgeen de later uit te voeren operaties nadelig heeft beïnvloed.

Vooraf een leger, dat op het punt stond meer en meer te worden gemotoriseerd, kan oefeningen waarbij voornamelijk aandacht aan het vervoer dient te worden besteed, moeilijk ontberen. Dit was oorzaak dat officieren en kader bij het uitbreken van de vijandelijkheden de nodige routine bij het oplossen van vraagstukken, welke zich bij gemotoriseerd vervoer voordoen, misten.

Verloop van de strijd in Nederlands Indië.

De verrassende aanvallen op Pearl Harbour en op Manilla, waren oorzaak, dat Japan een voorsprong van zeer grote betekenis in de strijd in het Verre Oosten had gekregen. De onmiddellijk hierop gevolgde aanvallen op Malakka waren duidelijk tekenen, dat wij niet lang buiten het oorlogsgeweld zouden blijven.

Ondanks de ter zee geleden verliezen wisten de Japanners hun landingen op Malakka's O.kust door te zetten, welke landingen door de Britse landstrijdkrachten niet konden worden belet. De Britse troepen op Malakka werden al spoedig gedwongen terrein prijs te geven; geleidelijk moest onder druk van de Japanse strijdkrachten langs de Westkust van Malakka worden teruggetrokken. Spoedig viel Penang in Japanse handen.

Gedurende de eerste maand van de oorlog vonden geen operatiën van betekenis tegen Nederlands-Indië plaats. Wel werden enkele plaatsen aan luchtbombardementen onderworpen, o.a. moest op 19 December 1941 Pontianak een zwaar bombardement verduren.

Onze luchtstrijdkrachten, waarvan een groot deel te Singapore was gestationneerd, boekten belangrijke successen op de ten Westen van Borneo waargenomen transportschepen; de vijand wist zich echter van de aanvang af een beslissend luchtoverwicht te verzekeren, zodat de landingen in Brits-Borneo ongestoord plaats konden vinden.

Na doorschrijding van dit gebied rukten de Japanse troepen ongeveer midden Januari 1942 West-Borneo binnen. Onze zwakke strijdkrachten in dit gebied waren niet bij machte om de opmars van de overmachtige vijand te stuiten, ook de door onze troepen ingezette guerilla-actie had, voornamelijk tengevolge van de weinige medewerking, welke van de zijde van de bevolking werd ondervonden, weinig succes.

Het ligt niet in de bedoeling om in dit overzicht de in de Indische Archipel gevoerde strijd nauwkeurig te beschrijven. In het in bewerking zijnde werk „Nederlands-Indië contra Japan” zullen de verrichtingen van het leger aan een volledige beschouwing worden onderworpen, daarom zal met een korte opsomming van de voornaamste wapenfeiten worden volstaan.

In de eerste plaats moge worden genoemd de heldhaftige verdediging van Tarakan, waar het reeds vroeger genoemde VIIe Bataljon onder aanvoering van de toenmalige Luitenant-Kolonel S. de Waal, de opmars van de overmachtige vijand zolang wist te vertragen, dat de vernietiging van de belangrijke oliebronnen op dat eiland kon plaats hebben. Ook de overige op Borneo aanwezige olievelden, zomede de belangrijke olie-

haven Balikpapan, vielen de Japanners niet onvernield in handen. Deze belangrijke oliebronnen moest de vijand bij zijn verdere opmars ontberen, hetgeen uiteindelijk aan zijn nederlaag heeft medegewerkt. Achtereenvolgens wist de vijand zich van Celebes, Ambon, Timor en Bali meester te maken. Het sluiten van de ring om Java werd voltooid door de val van Singapore op 15 Februari 1942, waarop kort daarna volgde de bezetting van Z. Sumatra.

Het geallieerde plan om ten behoeve van het coördineren van de krijgsverrichtingen in Burma, Malakka, Nederlands-Indië en de Philipijnen een eenhoofdig commando te stellen, kwam ten gevolge van deze snelle Japanse opmars niet tot uitvoering.

De met het oog op dit plan sinds begin Januari 1942 op Java vertoevende Britse Generaal Wavell zag zich genoodzaakt om na de val van Singapore zijn commando naar Burma te verplaatsen, zodat bij de verdediging van ons hoofdeiland niet meer op steun van geallieerde troepen mocht worden gerekend.

In verband met deze omstandigheid besloot de Legercommandant, de Luitenant-Generaal H. ter Poorten, die zich in een allesbehalve benedenswaardige positie bevond, om de hem voor de verdediging van een gebied, ter grootte van 13 maal Nederland, ter beschikking staande troepen t.w. 4 Regimenten Infanterie met hulpwapens, zoveel mogelijk te concentreren in West Java, waar de regeringszetel was gevestigd en waar de voornaamste magazijnen van het leger werden aangetroffen. Ten behoeve van de verdediging van de vlootbasis Soerabaja, gelegen in O. Java diende echter 1 Regiment Infanterie te worden achtergelaten.

Nadat de voornaamste strijdkrachten van onze Koninklijke Marine in de nacht van 27 op 28 Februari 1942 in de Java Zee roemrijk ten onder waren gegaan, had de vijand bij de landing op Java, welke op drie ver uit elkander gelegen plaatsen in de nacht van 28 Februari op 1 Maart 1942 werd uitgevoerd, volkomen vrij spel. Een luchtmacht om deze landingen te bestrijden had de Legercommandant niet meer tot zijn beschikking, deze was tengevolge van de op Malakka en in de Buitengewesten gevoerde strijd zodanig verzwakt, dat zij bij de acties op Java geen rol van betekenis meer heeft kunnen spelen.

Dat zij deze strijd met ere heeft gevoerd moge blijken uit het feit, dat haar vaandel met de Militaire Willemsorde werd gedecoreerd.

De vijand, ter sterkte van ongeveer 8 Divisiën, ving onmiddellijk na de geslaagde landingen met zijn opmars aan en wist zich van een van onze belangrijkste vliegvelden meester te maken. Pogingen onzerzijds om dit vliegveld te heroveren mislukten, waardoor in feite het lot van West Java bezegeld was.

Ook in Midden en Oost-Java hadden de onzen een echec geleden; de troepen waren tengevolge van de vele verplaatsingen en het gemis aan behoorlijke nachtrust volkomen uitgeput, zodat op 8 Maart 1942 tot capitulatie moest worden besloten.

De strijd werd echter op Sumatra onder leiding van de Generaal-Majoor R. T. Overakker tot 28 Maart 1942 voortgezet, waarna ook aldaar tot het strekken van de wapens werd overgegaan.

Laatstgenoemde datum dient te worden aangemerkt als de datum, waarop aan het bieden van georganiseerde weerstand een einde kwam, in enkele gebieden in de Archipel (N. Celebes, Timor en Nw. Guinea) werd de strijd door guerillatroepen echter voortgezet.

Ongeveer drie maanden heeft de worsteling om het bezit van Nederlands Indië geduurd. Van meet af aan was deze strijd, gelet op de sterkteverhoudingen en vooral met het oog op onze zeer zwakke luchtmacht, een hopeloze onderneming. Van het uithoudingsvermogen van onze troepen, moreel en fysiek, is zowel in de gevechten als bij de terugtrekkende bewegingen, nodig om aan een wisse vernietiging door omvatting te voorkomen, het uiterste gevegd.

De door onze weermacht geboden weerstand heeft tot resultaat gehad, dat de vijand zich genoodzaakt voelde om luchtmacht en transportschepen in aanzienlijke mate ter bereiking van het door hun gestelde doel in te zetten. Hierdoor was een belangrijk deel van zijn strijdkrachten gedurende enige maanden niet voor de actie tegen Australië beschikbaar.

Toen uiteindelijk tot die actie werd besloten, bleek deze tengevolge van de in de Nederlands-Indische Archipel ondervonden weerstand te laat te zijn begonnen; de geallieerde versterkingen hadden inmiddels in voldoende getale Australië en de omringende zeeën weten te bereiken.

Herrijzenis van het K.N.I.L. na de Japanse capitulatie.

Slechts enkele onderdelen van het K.N.I.L. vnl. kleine detachementen gelegerd in het Oostelijk gedeelte van de Indische Archipel, hebben zich aan de greep van de Japanse overweldigers weten te onttrekken en naar Australië kunnen uitwijken. Hierbij voegden zich eind 1942 de guerillastrijders van het K.N.I.L., die onder Commando van de toenmalige Luitenant-Kolonel N. L. W. van Straten in samenwerking met de restanten van een Australisch Bataljon, in Portugees Timor hadden geageerd.

In de loop der jaren werden de in Australië aanwezige troepen uitgebreid met kleine groepen van op Nieuw Guinea, de Bismarck-Archipel en andere eilanden in de Pacific bevrijde Nederlands-Indische krijgsgevangenen, met uit Nederland en Suriname uitgezonden O.V.W.-ers en met personeel van de Brigade „Prinses Irene”.

Medio 1944 werd in Australië in het Victory Camp N.I.W. opgericht het Ie Bataljon K.N.I.L.

Hiermede was de eerste grote eenheid van het nieuwe K.N.I.L. gevormd, bestaande uit de Rechter Helft, waaruit later het „Technische Bataljon” is gevormd en de Linker Helft, t.w. het „Strijdend Gedeelte”. Dit „Strijdend Gedeelte” werd op 15 November 1944 omgedoopt tot Ie Bataljon Infanterie en na de „Jungle Warfare School” te hebben doorlopen, in de strijd gebracht.

Onderdelen van dit bataljon hebben aan de volgende krijgsverrichtingen deelgenomen:

9 Januari 1945: Landing op Biak, gevolgd door een landing op Morotai.

1 Mei 1945: Landing op Tarakan.

1 Juli 1945 Landing nabij Balikpapan; op 4 October 1945 komt dit bataljon te Batavia aan en wordt in samenwerking met het op 4 October '45 gevormde IIe Bataljon (voornamelijk bestaande uit te Balikpapan bevrijde krijgsgevangenen) bestemd om de omgeving van Batavia veilig te stellen, van welke taak beide bataljons zich op een meesterlijke wijze hebben gekweten.

Ook uit de te Singapore en in Thailand vrijgekomen krijgsgevangenen werden gedurende de laatste maanden van 1945 en het eerste half

jaar van 1946 bataljons infanterie, batterijen artillerie en geniecompagnieën gevormd, welke in samenwerking met de inmiddels uit Nederland gezonden O.V.W. bataljons orde en vrede brachten, zowel in een groot gedeelte van Java als in de omgeving van de voornaamste havenplaatsen in de Buiten-Gewesten.

De fysieke toestand van officieren, onderofficieren en manschappen in aanmerking genomen mag hier zeker van het leveren van top-prestaties worden gesproken.

Het nieuwe K.N.I.L. is gelouterd door de in 1942 geleden nederlaag weer te voorschijn getreden en heeft getoond in het voeren van de zg. „Kleine Oorlog” een vechtinstrument van grote waarde te zijn, dank zij de enieme leiding van Generaal S. H. Spoor, die als aanvoerder onschatbare diensten aan ons Koninkrijk heeft bewezen.

Deze te vroeg ontslapen Opperofficier heeft van een nauwelijks georganiseerde en door verblijf in de kampen ook weinig gedisciplineerde troep een uitstekend vechtopparaat weten te maken, de resultaten welke door de K.N.I.L.-eenheden, al dan niet opgenomen in K.L. verband, gedurende de politionele acties werden behaald, zijn daarvan een tastbaar bewijs.

Wij zijn thans gekomen aan het slot van ons overzicht van de geschiedenis van het Koninklijk Nederlands Indisch Leger.

Ingevolge de overeenkomst aangegaan bij de Ronde Tafel Conferentie te 's-Gravenhage heeft dat Leger opgehouden te bestaan. Officieren, kader en manschappen zijn overgegaan naar de Koninklijke Landmacht, naar het Leger van de Republiek Indonesië Serikat dan wel gepensionneerd.

Mogen wij besluiten met het brengen van een eresaluut aan hen, die hun bloed en hun beste krachten voor de Nederlandse zaak hebben veil gehad.

NAAMLIJST

*van de opvolgende Commandanten van het
Koninklijk Nederlands-Indisch Leger.*

N.B. De () geplaatste data in de beide laatste rubrieken geven aan die van aanvaarding en nederlegging van het Commando.

Naam	Rang en titel	Datum van het besluit van	
		benoeming	ontslag
Anthing, C. H. W.	Gen.-Maj. (1815 Luit.-Gen.) Ct. der troepen van staat in O.-I.	21 April 1815	23 Jan. 1819
Baron van der Capellen, G. A. G. P.	Gouv.-Generaal. Tijdelijk het onmiddellijk opper- bevel der troepen op zich genomen.	23 Jan. 1819	5 Mei 1819
de Kock, H. M.	Gen.-Maj. (1821 Lt.-Gen.). Voorlopig Ct. van 's Ko- ningstroepen in Indië. Ct. effectief der troepen in O.-I.	5 Mei 1819 m.i.v. 6 Mei 1819 3 Nov. 1819	31 Dec. 1825
van Geen, J.	Gen.-Maj. (1826 Lt.-Gen.). Provisieel belast met het bevel over 's Ko- ningsleger in N.-I.	31 Dec. 1825	24 Juni 1828

Naam	Rang en titel	Datum van het besluit van	
		benoeming	ontslag
de Kock, H. M.	Lt.-Gen. Weder belast met het rechtstreeks Co. over de troepen in O.-I.	24 Juni 1828	11 Sept. 1828
Bischoff, B.	Gen.-Maj. Benoemd Ct. van het gehele Leger in N.-I.	11 Sept. 1828	overleden 7 Juli 1829
de Kock, H. M.	Lt.-Gen. Ct. der troepen in O.-I.	7 Juli 1829	26 Mei 1830
van den Bosch, J.	Gouv.-Gen. Het Kommandement der troepen in 't algemeen aan zich zelf voorbehouden.	26 Mei 1830	2 Nov. 1831
de Stuers, H. J.	Gen.-Maj. Ct. der troepen in O.-I.	16 Nov. 1830 (2 Nov. 1831)	20 Mrt. 1835 (26 Mrt. 1835)
Cochius, F. D.	Gen.-Maj. (1843 Lt.-Gen.). Voorlopig Ct. van het leger in O.-I. Definitief Ct. van het leger.	20 Maart 1835 (26 Maart 1835) 25 Sept. 1835	28 Oct. 1847 m.i.v. 1 Jan. 1848
Jhr. van der Wijck, C.	Gen.-Maj. Voorlopig Ct. van het Indische leger.	17 Dec. 1847 m.i.v. 1 Jan. 1848	2 Feb. 1849 m.i.v. 20 Feb. 1849
Michiels, A. V.	Gen.-Maj. tit. Tijdelijk Wd. Ct. van het Ind.-leger.	19 Feb. 1849 m.i.v. 20 Feb. 1849	14 Apr. 1849
Hertog van Saxe Weimar-Eisenach, K. B.	Lt.-Gen. (1849 Gen. der inf.) Ct. van Z.M. leger in O.-I.	6 Dec. 1848 (14 Apr. 1849)	4 Dec. 1851 (30 Dec. 1851)
Bakker, G.	Gen.-Maj. Tijdelijk Ct. van het Ind. leger.	15 Dec. 1851 (30 Dec. 1851)	21 Feb. 1854
Jhr. Ridder de Stuers, F. V. A.	Lt.-Gen. Ct. v. h. N.O.I. leger.	5 Oct. 1853 (21 Feb. 1854)	9 Juni 1858 m.i.v. 1 Oct. 1858
van Swieten, J.	Lt.-Gen. Ct. v. h. N.O.I. leger.	9 Juni 1858 m.i.v. 1 Oct. 1858 (6 Oct. 1858)	4 Mrt. 1862 m.i.v. 1 Juli 1862 (13 Aug. 1862)
Schimpf, C. P.	Lt.-Gen. Ct. v. h. leger in N.-I.	5 Juni 1862 (18 Dec. 1862)	30 Jan. 1865 m.i.v. 20 Apr. 1865
Andresen, A. J.	Lt.-Gen. Ct. v. h. leger in N.-I.	18 Feb. 1865 m.i.v.	
	Ct. v. h. leger en chef v. h. D.v.O. in N.-I.	20 Apr. 1865 22 Dec. 1866 m.i.v. 1 Jan. 1867	9 Jan. 1869 m.i.v. ... Apr. 1869
Kroesen, W. E.	Lt.-Gen. Ct. v. h. leger en Chef v. h. D.v.O. in N.-I.	20 Feb. 1869 (17 Juli 1869)	1 Jan. 1873 m.i.v. 5 Apr. 1873
Whitton, N. H. W. S.	idem idem	1 Jan. 1873 m.i.v.	11 Apr. 1875 m.i.v.
de Neve, G. P.	idem idem	5 Apr. 1873 11 Apr. 1875 m.i.v.	19 Apr. 1875 2 Mrt. 1879 m.i.v.
Boumeester, H. G.	idem idem	19 Apr. 1875 2 Maart 1879 m.i.v.	15 Apr. 1879 8 Mei 1883 m.i.v.
Pfeiffer, K. L.	idem idem	15 Apr. 1879 8 Mei 1883 m.i.v. 2 Juni 1883	2 Juni 1883 3 Mei 1887 m.i.v. 13 Juli 1887

Naam	Rang en titel	Datum van het besluit van	
		benoeming	ontslag
Haga, A.	Lt.-Gen. Ct. v. h. leger en Chef v. h. D.v.O. in N.-I.	3 Mei 1887	14 Mei 1889
		m.i.v.	m.i.v.
van Zijl de Jong, T. J. A.	idem idem	13 Juli 1887	13 Juli 1889
		14 Mei 1889	22 Feb. 1893
Geij van Pittius, A. R. W.	idem idem	m.i.v.	m.i.v.
		13 Juli 1889	4 Apr. 1893
Vetter, J. A.	idem idem	22 Feb. 1893	26 Apr. 1895
		m.i.v.	m.i.v.
Swart, L.	idem idem	4 Apr. 1893	2 Mei 1895
		19 Juni 1895 (22 Oct. 1895)	17 Juni 1897 m.i.v.
de Bruijn, H. C. P.	idem idem	3 Sep. 1897	3 Sep. 1897
		11 Sep. 1900	1 Aug. 1900 m.i.v.
Jhr. van der Wijck, J. C.	Gen.-Maj. id. (tijd.)	2 Oct. 1900	2 Oct. 1900
		12 Feb. 1903	9 Feb. 1903
Boetje, W.	Lt.-Gen. idem	m.i.v.	overleden
		10 Feb. 1903	16 Mei 1903
Jhr. van der Wijck, J. C.	idem idem	27 Mrt. 1903	25 Feb. 1905
		(16 Mei 1903)	m.i.v.
Rost van Tonning- gen, M. B.	idem idem	6 Apr. 1905	5 Mei 1905
		m.i.v.	26 Mrt. 1907
van der Willigen, P. C.	idem idem	31 Mei 1905	3 Juli 1907
		10 Apr. 1907	29 Mei 1909
van Daalen, G. C. E.	idem idem. (Tijdelijk)	m.i.v.	m.i.v.
		2 Juli 1907	14 Juli 1909
Michielsens, J. P.	idem idem. (Definitief) idem idem	2 Juni 1909	13 Juni 1910
		m.i.v.	overleden
Kronouer, H. C.	idem idem. (Tijdelijk)	14 Juli 1909	20 Jan. 1914
		14 Juni 1910	m.i.v.
de Greve, W. R.	idem idem	13 Juni 1910	2 Apr. 1914
		10 Feb. 1914	14 Feb. 1916
van Rietschoten, C. H.	idem idem	m.i.v.	overleden
		2 Apr. 1914	31 Mei 1916
Dijkstra, G. K.	Lt.-Gen. Ct. v. h. leger en Hoofd v. h. D.v.O. in N.-I.	16 Feb. 1916	20 Feb. 1918
		m.i.v.	m.i.v.
Kroesen, F. J.	idem idem	14 Feb. 1916	2 Mei 1918
		12 Mei 1916	28 Aug. 1920
Gerth van Wijk, K. F. E.	idem idem	m.i.v.	m.i.v.
		31 Mei 1916	2 Sep. 1920
Kroesen, F. J.	idem idem	20 Feb. 1918	15 Mei 1922
		m.i.v.	m.i.v.
Gerth van Wijk, K. F. E.	idem idem	2 Mei 1918	2 Sep. 1922
		6 Aug. 1920	9 Sep. 1924
Kroesen, F. J.	idem idem	m.i.v.	m.i.v.
		2 Sep. 1920	2 Dec. 1924
Gerth van Wijk, K. F. E.	idem idem	6 Juni 1922	11 Oct. 1926
		m.i.v.	m.i.v.
Kroesen, F. J.	idem idem	2 Sep. 1922	2 Nov. 1926
		9 Sep. 1924	(1 Sep. 1926)
Gerth van Wijk, K. F. E.	idem idem	m.i.v.	
		2 Dec. 1924	

Naam	Rang en titel	Datum van het besluit van	
		benoeming	ontslag
Blits, W. A.	Gen.-Maj. idem. (Tijdelijk)	16 Aug. 1926 m.i.v.	29 Juli 1926 juncto
		1 Sep. 1926	28 Sep. 1926 m.i.v.
La Lau, H. L.	Lt.-Gen. Ct. v. h. leger en Hoofd v. h. D.v.O. in N.-I.	23 Oct. 1926 m.i.v.	11 Mei 1929 m.i.v.
		2 Nov. 1926	2 Oct. 1929
Cramer, H. A.	idem idem	11 Mei 1929 m.i.v.	23 Sep. 1932 m.i.v.
		2 Oct. 1929	23 Nov. 1932
Koster, J. C.	idem idem	23 Sep. 1932 m.i.v.	19 Juni 1935 m.i.v.
		23 Nov. 1932	30 Juli 1935
Boerstra, M.	idem idem	19 Juni 1935 m.i.v.	11 Mrt. 1939 m.i.v.
		30 Juli 1935	26 Juli 1939
Berenschot, G. J.	idem idem	11 Maart 1939 m.i.v.	13 Oct. 1941 overleden
		26 Juli 1939	
ter Poorten, H. van Oyen, L. H.	idem idem idem idem	23 Oct. 1941	28 Feb. 1946
		7 Oct. 1943 m.i.v.	
Spoor, S. H.	idem. idem (Tijdelijk) idem. idem. (Definitief) Generaal. idem	aankomst in Australië =	
		29 Oct. 1943	31 Jan. 1946
		19 Jan. 1946	
		2 Sep. 1946	25 Mei 1949 overleden
Buurman van Vreedem, D. C.	Gen.-Maj. idem. (Tijdelijk)	Besluit H.V.K.	28 Jan. 1950
		25 Mei 1949	gerekend van
		8 Juni 1949	27 Dec. 1949 als Ct. v. h. Leger en Hd. v. h. D.v.O. in Indonesië.
	Lt.-Gen. Ct. v. h. Leger en Hoofd v. h. D.v.O. in In- donesië. Commandant Nederlandse Legerstrijdkrachten in In- donesië.	28 Jan. 1950 gerekend van	
		27 Dec. 1949	

(Met instemming van Commandant Nederlandse Legerstrijdkrachten in Indonesië bewerkt door C. van den Hoogenband, Kolonel K.N.I.L. b.d.).

Bureau Indische Krijgsgeschiedenis

De Krijgsgeschiedkundige Sectie van de Generale Staf te Bandung is per 26 Juli 1950 opgeheven. De Sectie zal echter tijdelijk blijven voortbestaan als onderdeel van de Sectie Krijgsgeschiedenis van de Generale Staf te 's Gravenhage als Bureau Indische Krijgsgeschiedenis.

Dit bureau staat thans onder leiding van de Kolonel v/h K.N.I.L. b.d. C. van den Hoogenband en zal de verdere verzorging van het Stafwerk: „Nederlands Indië contra Japan” op zich nemen.

Voor zover zulks nog niet in Indonesië is geschied, zal het 1e Deel van dit Stafwerk aan degenen, die daarop hebben ingetekend, door de zorg van het Bureau Indische Krijgsgeschiedenis worden toe-

gezonden.

Ook het tweede deel van het Stafwerk is intussen in Indonesië gereed gekomen; de gehele oplage zal in Nederland worden gedistribueerd.

De kosten in Ned. courant zullen alsnog worden bekend gesteld.

Door de opheffing van het K.N.I.L. en het vertrek van vele K.L.-onderdelen naar Nederland zijn de adressen van vele antekenaren niet meer bekend.

Aan belanghebbenden wordt verzocht spoedig opgaaft te willen doen van hun nieuw adres aan de Sectie Krijgsgeschiedenis van het Hoofdkwartier van de Generale Staf, Bureau Indische Krijgsgeschiedenis, Kanaalweg 2, te Scheveningen.

WAAR WERKEN WIJ VOOR? WAT BEREIKEN WIJ?

door *Generaal Mr H. J. KRULS, Chef van de Generale Staf*

„Men will not fight and die unless they know, what they are fighting and dying for.”

General Mac Arthur.

VI.

Ditmaal wil ik de loop van mijn gedachten even onderbreken om een ogenblik stil te staan bij een zeer belangrijke gebeurtenis van de afgelopen maand, nl. de opheffing van het Koninklijk Nederlands Indoneesisch Leger.

Het KNIL heeft als zodanig opgehouden te bestaan en dit is een zaak van bijzondere betekenis in de geschiedenis van onze Nederlandse krijgsmacht.

Het KNIL heeft gedurende een groot aantal jaren een eervolle plaats ingenomen in de militaire organisatie van ons Koninkrijk als een op zich zelf staand landleger onder het gezag van de Nederlands-Indische Regering.

Het is niet aan mij om de geschiedenis van het KNIL te schrijven, maar ik mag niet nalaten om hier te constateren, dat gedurende de jaren van zijn bestaan het KNIL zijn grote taak op de meest eervolle wijze heeft vervuld.

Organisatorisch heeft het KNIL los gestaan van onze KL, doch er zijn in de loop der jaren veel aanrakingsvlakken geweest. Ik noem bijv. de gezamenlijke opleiding van de beroepsofficieren aan de KMA en vroeger aan de Hoofdcursus, de gezamenlijke vorming van de stafofficieren voor beide legers en de verschillende detacheringen, welke over en weer hebben plaats gehad. In het bijzonder moet ik daarbij vermelden de nauwe samenwerking tussen KNIL en KL, welke in de jaren tussen de wapenstilstand in het verre Oosten en nu heeft bestaan.

Nu het KNIL als gevolg van de politieke ontwikkeling der gebeurtenissen van de laatste jaren als afzonderlijk leger heeft opgehouden te bestaan, en een belangrijk deel van onze KNIL-kameraden een plaats zal gaan innemen in de KL, dienen wij aan beide zijden te bedenken, dat dit overzeese leger gedurende zijn gehele bestaan in hoofdzaak zelfstandig is geweest en van een ander karakter dan onze KL. Het KNIL had een andere taak en een ander systeem van legervorming. Waar onze KL zich in de loop der geschiedenis meer en meer heeft ontwikkeld in de richting van een dienstplichtleger, is het KNIL in feite een beroepsleger geweest, waarin de dienstplicht zijn intrede deed voor aanvulling van de oorlogsbehoefte.

Er is echter tussen beide legers steeds een groot punt van overeenstemming geweest, nl. dat ook voor het KNIL de beide brandende vragen hebben gegolden: „waar vechten wij voor?” en „wat bereiken wij?”

Eigenlijk heeft de beantwoording van de eerste vraag, „waar vechten wij voor?” voor het KNIL steeds gelegen in de gedurende de laatste

jaren meer naar voren tredende leuze: „voor het brengen van vrede en veiligheid”. Het brengen van vrede en veiligheid aan de verschillende volkeren van het grote eilandenrijk, dat eenmaal deel uitmaakte van het Koninkrijk der Nederlanden, dat is steeds de hoofdtaak van het KNIL geweest, onafhankelijk van het feit hoe de doelstelling van het KNIL in de daarvoor in aanmerking komende documenten was omschreven. Het KNIL heeft vrede en veiligheid aan de ons bevriende volkeren gebracht, opdat zij zich met de hulp van het moederland ten volle konden ontwikkelen, hun welvaart konden vergroten en tot bloei konden geraken.

Die vrede en die veiligheid waren ook nodig, opdat Nederland zijn ontwikkelingswerk ongestoord kon voortzetten, nodig om de welvaart van de beide landen, die thans als soevereine staten in een Unie zijn verbonden, te kunnen bevorderen.

Het kleine landje aan de Noordzee, dat voor vele eeuwen nauw met Indonesië was verbonden en dat hoopt, dat in de toekomst de banden zullen blijven bestaan, heeft in het grote eilandenrijk een grote taak vervuld en heeft in de loop der jaren, welke achter ons liggen, steeds meer de verantwoordelijkheid daarvan gevoeld.

Aanvankelijk is dat anders geweest, toen de eerste Nederlanders naar Indië trokken en zich daar vestigden. Toen was er geen ander doel dan het eigenbelang te dienen. Naarmate de banden echter meer werden aangehaald, is het besef voor verantwoordelijkheid gegroeid en is Nederland zijn taak meer en meer als een andere en een grotere gaan zien.

Nederland heeft de consequenties van zijn werken in Indonesië aangevaard en het overzeese land op eigen benen laten staan, toen de ontwikkeling der feiten daartoe aanleiding gaf. Dit heeft medegebracht, dat ook het KNIL als Nederlands leger moest verdwijnen.

Wanneer men voor het thans ontbonden KNIL de vragen beantwoordt „waar werkten wij voor?” en „wat hebben wij daarbij bereikt?” en wanneer wij de eerste vraag beantwoorden met: „voor het brengen van vrede en veiligheid”, dan moet het antwoord op de tweede vraag zeker luiden: dat het doel, dat gesteld was gedurende het bestaan van het KNIL, ook werkelijk bereikt is. De jaren gedurende welke het KNIL zijn taak heeft vervuld, waren — in het algemeen bezien — inderdaad jaren van vrede en veiligheid. Het KNIL heeft die gebracht door zijn wijze van optreden, door de energie en de tact, waarmede het steeds zijn werk heeft gedaan.

Toen Indonesië nog Nederlands-Indië was, heerste er vrede en veiligheid en was het grote land met zijn vele en verschillende volkeren een voorbeeld van orde en rust, waarop wij Nederlanders steeds met voldoening zullen mogen terug zien en, wanneer die orde en rust verstoord dreigde te worden, kwam het KNIL in actie. Dan liet het tijdelijk zijn gewone preventieve taak varen en trad het represief op, doch telkens op een wijze, welke eerbied afdwong en getuigde van inzicht en doelmatigheid.

Daarom mag men, terugziende op de geschiedenis van het KNIL, dit doen met waardering en met tevredenheid en zal men bittere gedachten bij de opheffing moeten trachten opzij te zetten.

Ook het KNIL heeft zijn grote tegenslagen gehad, waarvan ik in de eerste plaats noem de verloren strijd tegen de Japanners. Hier echter gaat de ervaring van het KNIL en de KL hand in hand. De nederlaag

tegen de Japanners heeft niet zijn oorzaak gevonden in een onvoldoende plichtsbetrachting of een onvoldoend functionneren van het KNIL, maar wel in de omstandigheid, dat deze oorlog het KNIL aantrof in een toestand van onvoldoende bewapening en onvoldoende sterkte, uitgemergeld door jarenlange bezuiniging.

De onderdelen van het KNIL hebben ondanks dat hun uiterste best gedaan en getoond uit het goede hout te zijn gesneden. Zij stonden echter, evenals hun wapenbroeders van de KL in Nederland, voor een onmogelijke taak.

Na de verloren slag volgde de bezetting en ik memoreer daarbij het grote lijden van onze KNIL-vrienden en hun gezinnen gedurende deze zwarte periode uit de geschiedenis van dit leger. Na de bezetting volgde de wapenstilstand en na de wapenstilstand een nieuwe periode. Een periode, welke het KNIL wederom voor een grote en zware taak stelde. Een taak, welke het in de toestand waarin het verkeerde, niet zonder hulp kon vervullen. De hulp is toen gekomen in de vorm van onderdelen der KL, eerst bestaande uit OVW-ers, later uit dienstplichtigen. De hulp, welke de KL eveneens onder moeilijke omstandigheden zo goed mogelijk heeft gegeven, werd groter en groter en nam tenslotte zodanige afmetingen aan, dat de KL-troepen in Indonesië in getalsterkte verreweg de meerderheid hadden.

Twee legers, verschillend in vele opzichten, hebben nauw moeten samenwerken aan de vervulling van een taak, welke van huis uit een KNIL-taak was: het brengen van vrede en veiligheid.

Zekere wrijvingen konden niet uitblijven. De een zag ze groter dan de ander. Sommigen spraken van een controverse; anderen ontkenden het bestaan er van.

Wrijvingen zijn er geweest; dat kon niet anders; maar als er sprake was van controversen, dan hebben die zeker niet bestaan bij de troepen van KNIL en KL. Integendeel! Een ieder zal er van overtuigd zijn, dat de samenwerking tussen de troepen een voortreffelijke is geweest.

Ook deze periode is nu voorbij. Een groot deel van het personeel van het opgeheven KNIL zal nu overgaan naar de KL. Het zal gaan werken voor een andere taak. Het zal er niet meer om gaan om vrede en veiligheid te brengen aan bevriende volkeren, maar om er toe mede te werken om het eigen Nederlandse volk in vrede en veiligheid te kunnen laten voortbestaan.

Het zal er niet meer om gaan om dit te doen op een eigen wijze en met eigen middelen, maar het zal een werken worden in internationaal verband.

Waar wij voor werken en zo nodig voor vechten, moet voor een ieder duidelijk zijn, onverschillig of hij van origine tot de KL behoort, dan wel voortkomt uit de gelederen van het voormalige KNIL. Of wij dat doel zullen bereiken, dat is een zaak, welke nog ligt in de schoot der toekomst.

Ieder van ons zal aan het bereiken van dat doel met zijn beste krachten mee moeten werken in goede en eerlijke samenwerking met zijn kameraden en met vertrouwen in de toekomst.

Veel moeilijkheden zullen er te overwinnen zijn, moeilijkheden van persoonlijke en van algemene aard. Teleurstellingen zullen onvermijdelijk komen. In het bijzonder voor onze KNIL-kameraden zal de periode, welke vóór ons ligt, wellicht moeilijk en zwaar worden. Zij zullen zich

moeten aanpassen aan een nieuwe omgeving. Zij zullen problemen aantreffen van huisvesting, van de talen, van rangen en ancienniteit, kortom op de vele terreinen, die het dagelijkse leven van de militair nu eenmaal moeilijk maken.

Maar wanneer zij de kracht vinden om zich in de eerste plaats het doel van hun werk voor ogen te stellen en om zich aan het bereiken daarvan zo goed mogelijk te geven, dan zullen al deze moeilijkheden hun oplossing vinden.

Ik hoop en ik vertrouw, dat de KL-kameraden hun KNIL-wapenbroeders in alle opzichten de grootst mogelijke hulp en steun zullen willen geven en hen niet alleen met woorden, maar ook met daden zullen willen tonen, dat onze KNIL-kameraden in onze KL van harte welkom zijn als werkers en strijders voor het grote gemeenschappelijke doel.

De waarde van Psychotechnische Keuring

Slechts 2½ pct onzer bevolking
geschikt voor leidinggevend en organiserend werk!

Indien sprake is van meer doordachte organisatie van de arbeid op zodanige wijze, dat de werker zich „the right man in the right place” voelt, dan moet wel in de eerste plaats genoemd worden de psychotechniek, een wetenschap welke reeds ruim 50 jaar oud is, maar waar vele industriëlen in ons land toch nog sceptisch tegenover staan. Omstreeks de eeuwwisseling worstelde de Bell Telephone Cy met een onslagpercentage van 75 % der opgeleide telefonisten binnen een jaar. Dat verslond kapitalen en daarom kreeg Prof. Münsterberg van Harvard University opdracht selectiemethodes te bedenken en toe te passen. Zijn werkwijze had groot succes en zo was de grondslag voor de psychotechniek als nieuwe wetenschap gelegd.

Wie nu meent, dat de éclatante successen der psychotechniek een snelle verbreiding zouden meebrengen, vergist zich. Zelfs in haar geboorteland verwierf de nieuwe wetenschap weinig adepten en wellicht zouden de Amerikanen er ook nu nog niet veel van willen weten, indien de twee wereldoorlogen niet hadden gedwongen tot selectie van de meest geschikte mensen om de oorlog te winnen.

Door leger, vloot en luchtmacht in Amerika is van de psychotechniek een ruim gebruik gemaakt en zo is zij mede overgegaan in de industrie aldaar. In Nederland moeten de scepsis en een zekere onverschilligheid nog worden overwonnen.

In „De Moderne Onderneming en haar Personeel” (blz. 76) heeft de bekende Haagse psychotechnicus Dr J. Luning Prak een grafiek opgenomen van de ver-

deling van het intellect der Nederlandse bevolking. De bij die grafiek behorende cijfers kunnen aldus worden weergegeven. (I.Q. betekent Intelligentie Quotient).

I.Q.	70	2½ %	der bevolking
„	70—90	25 %	„
„	90—110	45 %	„
„	110—130	25 %	„
„	130	2½ %	„

Op blz. 94 van het geciteerde werk heeft Dr Prak een normenschaal betreffende de geschiktheid voor verschillend werk doen afdrucken, waarbij van de bovenstaande gegevens gebruik is gemaakt.

I.Q.	70	zeer grote voorzichtigheid geboden, in het algemeen ongeschikt voor het bedrijfsleven;
„	70—80	eenvoudige, grove werkzaamheden, fabriekmatig routinewerk;
„	80—90	ongeschoold fabriekmatig werk;
„	90—100	ongeschoolde, geoefende, eenvoudige geschoolde werkzaamheden;
„	100—110	vakman, onderbaas, bonnenschrijver, calqueuse, telster;
„	110—120	baas, eenvoudige administratieve werkzaamheden, administratief-technische tussenfuncties;
„	120—130	boekhouder-correspondent, hoger technische functies;
„	130	leiding gevend en organiserend werk.

(Tijdschrift „Water”).

Dr H. KAHREL

DE TACTIEK IN DE MODERNE OORLOG

door E. J. C. VAN HOOTEGEM, *Majoor van de Generale Staf,
Leraar aan de H.K.S.*

VIII. DE AFZONDERLIJKE WAPENS (SLOT)

E. De Verbindingsdienst.

De aanduiding „Wapen der Verbindingsdienst” moge op zichzelf een contradictio in terminis zijn, niet kan worden ontkend, dat hier inderdaad van een hulpwapen sprake is. Ook al is dit dan ook op volkomen technische leest geschoeid.

In de eerste plaats dient het de stafdienst, in de tweede plaats in niet mindere mate de tactische operatiën.

Het heeft hierbij de volgend taken te vervullen:

1. Het voorzien in alle verbindingen voor de onderdelen van het leger, gaande tot een laag niveau;
2. Technische supervisie over alle legerverbindingen;
3. Eerste onderhoud aan lijn- en radioverbindingen;
4. Voorzien in en onderhoud aan verbindingen, benodigd voor de directe luchtsteun.

Onderdelen en eenheden zijn hierbij zelf verantwoordelijk voor hun interne verbindingen.

In toevoeging aan bovenstaande is de verbindingdienst tevens verantwoordelijk voor:

1. De uitgifte van schuilnamen en roepnamen;
2. De uitgifte van coden en sleutels;
3. De toedeling van frequenties;
4. De uitgifte van vercijfermaterieel en de indeling van vercijferpersoneel;
5. De voorziening in middelen tot onderschepping van de vijandelijke berichtenwisseling;
6. De verzorging van de berichtenveiligheid;
7. Misleiding van de vijandelijke verbindingdienst.

Te velde staan de volgende middelen ter beschikking:

<i>Eigenschappen</i>	<i>Radio</i>	<i>Lijn</i>	<i>Ordonnans</i>
Voorziening.	Snel beschikbaar.	Neemt tijd.	Beschikbaarheid beperkt.
Veiligheid tegen onderschepping.	Onveilig.	Veilig met restrictie van vijandelijke agenten en in nabijheid van de vijand.	Gewoonlijk veilig.
Gebruik voor spreken.	Langzaam bij gebruik van code. Goed voor open taal.	Goed.	
Gebruik voor berichten.	Langzaam bij vercijfering. Goed voor open taal.	Goed. Vercijfering normaal niet nodig. Daarom snel.	Snelste methode voor verzending van lange berichten over praktische afstand.

Opmerkingen	Basis-methode voor verbindingen ten dienste van mobiele strijdmacht.	Indien beschikbaar is dit het meest bevredigende verbindingsmiddel.	Ordonnansen moeten werken op een tijdtabel. Speciale ordonnansen moeten alleen worden gebruikt voor urgente gevallen, welke niet op de volgende uitgestipelde verzending kunnen wachten.
-------------	--	---	--

Economisch gebruik een vereiste.

Het is in het belang van staven en troepen om de hun toegemeten verbindingsmiddelen zo economisch mogelijk te gebruiken. Indien de tactische omstandigheden en de hoeveelheid beschikbaar materieel dit mogelijk maken moeten de radioverbindingen zoveel mogelijk worden uitgeschakeld met uitzondering van test-oproepen. Men zal er dan het beste van verzekerd zijn, dat deze zullen werken op het moment, dat ze daadwerkelijk nodig zijn.

F. De Luchtstrijdkrachten.¹⁾

1. Algemeen.

Indien bij de bespreking van de afzonderlijke wapens één hoofdstuk van de Gevechtshandleiding zal moeten worden herzien is het wel dat betreffende dit onderwerp. Vooral de directe samenwerking tussen land- en luchtmacht komt er op zeer onvoldoende wijze in tot uiting.

Het zou hier te ver voeren om alle aspecten van de luchtstrijdkrachten in extenso te behandelen. Dit zou wederom te ver buiten het onderwerp voeren en is tevens een zuivere luchtmacht aangelegenheid, welke ik gaarne aan een vertegenwoordiger van dat wapen zal overlaten.

Ik moge volstaan met een in het kort aangeven van de moderne mogelijkheden en dan enigszins uitvoeriger ingaan op het onderwerp dat voor de tactiek van direct belang is: de directe samenwerking tussen landmacht en luchtstrijdkrachten en de steun, welke vooral de eerste van de laatste kan verwachten.

Algemene taakomschrijving der luchtstrijdkrachten.

Deze is van tweeërlei aard:

- (1) *Defensief* in de vorm van het afslaan van vijandelijke luchtaanvalen; het beveiligen van de verbindingslijnen en het uitvoeren van defensieve verkenningen.
- (2) *Offensief* in de vorm van het breken van weerstandskracht van de vijandelijke natie in de meest uitgebreide zin des woords; het ingrijpen in de gevechten op de grond en tenslotte het uitvoeren van offensieve verkenningen.

In beide gevallen kan tevens sprake zijn van luchtvervoer van personeel en goederen ten dienste van luchtlandingen, bevoorrading e.d.

In al de bovengenoemde gevallen moet het verkrijgen en het handhaven van een luchtoverwicht van primair belang worden beschouwd.

¹⁾ Voor een uitvoeriger bestudering van dit onderwerp moge ik verwijzen naar de aan de Luchtmachtstafschool uitgegeven dictaten.

Bij het uitbreken van een conflict zal dit de eerste en voornaamste taak van de luchtstrijdkrachten zijn, waarbij vaak genoegen zal moeten worden genomen met een plaatselijk luchtoverwicht, vooraleer de vijand zodanige verliezen zijn toegebracht, dat het uiteindelijke doel, het algemeen luchtoverwicht zal zijn bereikt. Ook dan echter moet er nog steeds op worden gerekend, dat het de tegenstander mogelijk zal zijn, tijdelijk en plaatselijk, dit luchtoverwicht over te nemen, indien hij dit voor de uitvoering van zijn operatiën nodig acht.

In verband met de hierboven geschetste algemene taak heeft een moderne luchtmacht de volgende samenstelling:

- Strategische Luchtmacht;
- Tactische Luchtmacht;
- Luchtverdedigingseenheden;
- Transport-eenheden.

2. Luchtsteun aan landstrijdkrachten.

a. Algemeen.

Steeds meer gaat men er toe over om de luchtstrijdkrachten in de gevechten te land in te schakelen. Een juist gebruik van deze mogelijkheden spaart veel tijd en kan de verliezen aan mankracht en materieel ten zeerste reduceren. De reden, waarom een landmacht buiten zijn eigen krachten luchtsteun van node heeft zijn de volgende:

- (1) De grondwapens zijn niet in staat om te voorkomen, dat vijandelijke luchtstrijdkrachten in de landoperatiën ingrijpen;
- (2) De reikwijdte van grondverkenningen zijn zeer beperkt;
- (3) De reikwijdte van de artillerie is beperkt;
- (4) De vijandelijke verdedigingswerken zijn soms zo sterk en uitgebreid, dat de grondstrijdkrachten deze niet met eigen middelen kunnen opruimen.
- (5) De vijandelijke wapens zijn vaak zodanig opgesteld, dat ze met behulp van grondwapens niet afdoende kunnen worden bestreden.
- (6) De munitie-aanvoer kan zodanig zijn gestagneerd, dat een voldoende ingrijpen van de artillerie onmogelijk is.

In verband hiermede is men er toe overgegaan om een gedeelte van de luchtstrijdkrachten speciaal te organiseren, te bewapenen, uit te rusten en te oefenen voor het verlenen van directe steun aan gecombineerde land/lucht operatiën. Een dergelijke organisatie noemt men een *Tactische Luchtmacht*.

b. De Tactische Luchtmacht.

Deze is georganiseerd om te velde samen te werken met een Legergroep. Beide vormen een gecombineerde strijdmacht onder afzonderlijke commandanten voor de uitvoering van een gezamenlijk plan. Het is daarom van het hoogste belang, dat zij elkaars karakteristieken kennen en dat een uitwisseling van gegevens frequent plaats vindt.

De algemene taak van een Tactische Luchtmacht kan als volgt worden gezien:

- (1) De uitvoering van een gedeelte van het strategisch luchtmachtplan.
- (2) Het helpen opmaken en uitvoeren van plannen voor een gezamenlijke operatie met de betreffende Legergroep.

De steun, welke zij bij het vervullen van laatstgenoemde taak kan verlenen, valt in twee categorieën uiteen, n.l.:

— Gevechtssteun;

— Transportsteun.

En de werkzaamheden, welke hiervan het gevolg kunnen zijn zijn als volgt samen te vatten:

- (1) Het verkrijgen en handhaven van luchtoverwicht boven het gevechtsveld;
- (2) Het isoleren van dit gevechtsveld door vernietiging van het vijandelijk potentieel binnen het gebied, waarin de landstrijdkrachten opereren;
- (3) Het uitvoeren van verkenningen;
- (4) Het uitvoeren van storende aanvallen op vijandelijke reserves;
- (6) De luchtmachtwerkzaamheden bij het opmaken van plannen voor en het uitvoeren van luchtlandigen;
- (7) Het uitvoeren van werkzaamheden van allerlei aard, als: bevoorradings door de lucht, luchtpostverzorging, evacuatie van zieken en gewonden, e.d.

Hoewel geen vaste organisatie is voorgeschreven, zal een Tactische Luchtmacht in beginsel als volgt zijn samengesteld:

— Hoofdkwartier;

— Strategische Verkennings Wing;

— Lichte Bommenwerpers Groep;

— Basis Verdedigings Groep;

— Tactische Groep.

c. De Tactische Groep.

Deze nu vormt de kern voor de directe luchtsteun bij landgevechten. Zij werkt samen met een Leger en de hoofdkwartieren van beide organisatiën vormen tezamen het middelpunt, waaromheen deze directe luchtsteun is geweven. Zij moeten daarom zo dicht mogelijk in elkaars nabijheid liggen.

De Tactische Groep kan de landstrijdkrachten op de volgende wijzen behulpzaam zijn:

- (1) Door het verlenen van bescherming tegen vijandelijke luchtactie;
- (2) Door het voorzien in luchtverkenningen;
- (3) Door het ingrijpen in de gevechten op de grond.

Om aan deze taken te kunnen voldoen moet zij beschikken over verkenningstoestellen en gevechtsvliegtuigen, welke laatste zowel tegen luchtdoelen als tegen landdoelen moeten kunnen opereren. De samenstelling is als volgt:

— Hoofdkwartier;

— Groeps Gevechtsleiding Centrum ¹⁾

Dit is belast met de directe leiding en controle van de dagelijkse luchtoperatiën.

— Tactische Verkennings Wing.

Deze verzorgt de foto-, artillerie- en tactische verkenningen, welke worden uitgevoerd door jagers. Genoemde jagers kunnen tevens worden ingezet voor het verkrijgen en handhaven van luchtoverwicht.

¹⁾ Tot voor kort was de benaming van dit onderdeel: Groeps-Commando-Centrum.

— *Jagerbommenwerper Wing.*

Dit zijn de toestellen, welke de directe luchtsteun verlenen aan de voorste onderdelen. Zij maken hiervoor gebruik van bommen, raketten en boordvuurwapenen als mitrailleurs en kanonnen. Het aantal wings is afhankelijk van de sterkte van de vijand en van die der eigen strijdkrachten. In beginsel worden niet meer dan negen wings ingedeeld.

— *Licht Transport Squadron.*

Staat voornamelijk ten dienste van het vervoer van commandanten.

— *Luchtvaarttroepen.*

Deze zijn belast met de bewaking en verdediging van de vliegvelden. De commandant van een vliegveld zal overigens tevens dienen te beschikken over enige luchtdoelartillerie.

— *Artillerie Waarnemings Wing.*

Deze bestaat uit squadrons lichte, veelal onbewapende, toestellen voor het verkennen van artilleriedoelen en het leiden van het eigen artillerievuur op deze doelen. Alhoewel deze Wing tot de Tactische Groep behoort, wordt zij, in tegenstelling met de overige componenten, voor het uitvoeren van opdrachten onder een landmachtcommando gesteld, i.e. de Leger Artillerie Commandant.

Het ligt niet in de bedoeling om hier verder in te gaan op de staf-dienst- en luchtmacht aspecten van de Tactische Luchtmacht en de Tactische Groep. Deze zijn merendeels van technische aard. Het onderwerp zelf echter heeft ook enige specifieke landmacht aspecten en de vermelding hiervan kan niet achterwege worden gelaten, aangezien zij voor een goede en intense samenwerking onontbeerlijk zijn. Het betreft hier enkele taken en werkzaamheden, welke door de landmacht ten dienste van de luchtmacht moeten worden uitgevoerd. Zij omvatten:

— Voorziening in vliegvelden door verovering of aanleg;

— Het verlenen van vliegveldbescherming. Deze wordt uitgevoerd door de hierboven vermelde luchtvaarttroepen en luchtdoelgeschut. Het verdedigingssysteem moet passen in het algemene plan van het Leger.

— Het voorzien in radioverbindingen ten dienste van de directe luchtsteun. De Luchtsteun Verbindings Afdeling is een landmachtorganisatie.

— Artikelen voor algemeen gebruik, als rantsoenen, enz., worden verschaft door het leger, zijnde de grootste verbruiker.

— Vervoer van goederen als vliegtuigbenzine, bommen, zuurstof, e.d. wordt door de landmacht verzorgd. Deze levert af op overeen gekomen punten.

— De algemene verkeersregeling is een landmacht-aangelegenheid. De luchtmacht controleert mede.

3. De praktische waarde van directe luchtsteun.

Directe luchtsteun is voor velen in ons leger een nieuw gevechtselement. Aan de ene zijde is men geneigd de waarde te overschatten, aan de andere zijde gaat men, gewaarschuwd voor overschatting, tot bagatellisering over. Ook hier ligt de waarheid in het midden.

Velen nemen maar al te gaarne aan, dat een luchtoverwicht aan eigen zijde impliceert, dat ongelimiteerd over directe luchtsteun kan worden beschikt. Voorts, dat deze steun onder alle omstandigheden volstrekt efficiënt zal zijn en aan generlei beperkingen zal zijn onderworpen.

Uit de ervaringen van oorlogsvliegers is evenwel gebleken, dat landstrijdkrachten uit de lucht moeilijk te onderkennen zijn. Dit als gevolg van de geringe afmetingen van de enkele doelen, de snelheid van overvliegen en mogelijke ongunstige weersomstandigheden. Opvallend is hier de overeenkomstige ervaring, welke de Nederlandse vliegers opdeden, die aan de manoeuvres van 1949 op de Veluwe deelnamen. De op de heide bij Oldebroek ingegraven infanterie werd moeilijk of in het geheel niet onderkend.

Eigen troepen, die de steun aanvragen zullen ook niet altijd op de hoogte zijn van de juiste opstellingsplaats van de vijandelijke doelen en er zullen niet steeds voldoende markante punten zijn om de vlieger op zijn doel te leiden. De infanterist in het terrein vergeet vaak, dat een heg welke zich voor hem op de grond duidelijk aftekent voor de vlieger in de lucht wel eens niet veel meer kan zijn dan een gedeelte van een heggencomplex.

Op deze en andere beperkingen wijst P. H. H. B r y a n in zijn artikel in „The Fighting Forces” van Juni 1949. Hij concludeert daar ten slotte als volgt:

„De werkelijke waarde van directe luchtsteun tegen vijandelijke onderdelen op de grond ligt in de omstandigheid, dat deze is te beschouwen als een soort zeer beweeglijke vliegende artillerie, welke veel sneller kan worden ingezet dan de aan de weg gebonden veldbatterijen. Op de debetzijde moet echter worden aangetekend, dat vuur uit vliegtuigen veel onnauwkeuriger is, veel meer personeel en munitie behoeft en hogere kosten met zich medebrengt, dan het relatief goedkopere en nauwkeurige artillerievuur”.

Toch verliest de steller van dit artikel twee zeer voorname factoren uit het oog. De eerste is het gebruik van bommen ten dienste van directe luchtsteun, welke wel met een grotere veiligheidsmarge moeten worden afgeworpen, doch waarvan de uitwerking dan ook effectiever is dan die der artillerie en waarbij men niet aan betrekkelijk kleine doelen is gebonden. En ten tweede de grote morele waarde voor de eigen infanterie, die alleen reeds door het overvliegen en ageren van de eigen toestellen zal worden gestimuleerd, ook al zijn de resultaten minder dan de gevechtsleiding er van verwacht.

The problem of transportation is a continuous problem. This has always been true. Each century has seen the outmoding of transportation facilities termed the most progressive in the preceding era. So the transportation facilities which served us well in World War II are today being re-examined and reshaped, developed for to morrow's demands.

Generaal Devers.

BIJ HET 5-JARIG BESTAAN VAN DE ARTILLERIESCHOOL

door M. J. VAN DER HOOG, *Luitenant-Kolonel der Artillerie*

L'éducation a un autre but à atteindre que le pur développement intellectuel; il y a quelque chose qui vaut mieux que d'être un savant, c'est d'être un homme.

Compayré.

Op 15 Augustus van dit jaar herdenkt de Artillerie School (A.S.) de dag, waarop deze vijf jaar geleden werd opgericht.

In het onderstaande willen wij in het kort de voornaamste gebeurtenissen uit de eerste levensjaren van de school aan de vergetelheid onttrekken.

De oprichting van de A.S.

Bij Koninklijk Besluit van 14 Dec. 1945 nr 11 werd met ingang van 24 Dec. d.a.v. de Koninklijke Brigade Prinses Irene opgeheven. Deze Brigade had haar taak — het medewerken aan de bevrijding van ons Vaderland van Duitse overheersing — met ere vervuld. In feite was de Brigade reeds op 15 Augustus ontbonden. Echter: enige officieren en onderofficieren van de „Troop Artillery 25 pdr” van genoemde Brigade bleven bij elkaar. Dit kader met oorlogservaring vormde van genoemde datum af de kern van de toekomstige A.S.

Uit het bovenstaande zien wij dus dat de Koninklijke Brigade Prinses Irene als de moeder van de A.S. kan worden aangemerkt.

De oprichting van deze school werd aangekondigd bij een door de Luitenant-Kolonel C. Tonnet ondertekend schrijven van de Bevelhebber der Nederlandse Strijdkrachten Afd. K L dd 1 Aug. 1945 nr 6992, waarin ondermeer het volgende valt te lezen:

„Binnenkort wordt een aanvang gemaakt met het oprichten van een Artillerie Depôt. Een aantal jonge officieren is nodig, bekwaam en energiek genoeg om de grondslag voor de opleiding van onze toekomstige Artillerie.”

Als geestelijke vader van de A.S. kan gevoegelijk de Luitenant-Kolonel der Artillerie C. Tonnet worden beschouwd.¹⁾

De naam Artillerie Depôt is slechts even gebruikt en werd spoedig vervangen door die van Artillerie School.

Doel en taak van de A.S.

Het doel van de A.S. was oorspronkelijk het leggen van een grondslag voor de opleiding van Artillerie-officieren en onderofficieren. Later werd het doel het op hoger peil brengen en het meer wetenschappelijk artilleristisch vormen van officieren en onderofficieren, terwijl ook de

¹⁾ De Luitenant-Kolonel der Artillerie C. Tonnet is in 1946 bij een vliegtuigongeluk om het leven gekomen.

verdere tactische vorming van officieren ter hand werd genomen. Bij de oprichting van de A.S. gold als eerste taak het in Nederland geven van een vooropleiding aan enige officieren en onderofficieren, opdat zij een herscholingscursus in Engeland met kans op succes zouden kunnen volgen.

Het is hier dat wij met dankbaarheid willen gewagen van wat Engeland en zijn „School of Artillery” voor de Nederlandse cursisten en dus voor de Nederlandse A.S. hebben gedaan. In Engeland werd in de jaren 1945 en 1946 geoefend met 9 V, 8 tp, 4 tl en 2 tl. Op verschillende cursussen, werden aldaar de Nederlandse artilleristen herschoold. Bij de studie werd gebruik gemaakt van Engelse precis en pamflets. Geschoten werd op de ranges van Westdown (Westdown Nothern en Westdown Standard). Naderhand geschiedde de opleiding voor de Veld-, de Pantserdoelen de Luchtdoelartillerie in Nederland. Mede in verband met de moeilijkheden in Indonesië werd de opleiding voor de Pantserdoel-artillerie in Augustus 1948 stopgezet, terwijl de Luchtdoel-artillerie in December van dat jaar een eigen opleidingscentrum ging vormen. Tenslotte resteerde aan de A.S. alleen de opleiding voor de Veld-Artillerie.

Welke cursussen werden aan de A.S. gegeven?

Zoals reeds vermeld gold in 1945 als eerste taak het geven van een vooropleiding aan enige officieren en onderofficieren te 's Gravenhage, opdat zij een herscholingscursus in Engeland met kans op succes zouden kunnen volgen.

In November 1945 werd de School naar Wezep overgeplaatst. De verhuizing naar Oldebroek volgde in Februari 1946. Van November 1945 tot op heden werden achtereenvolgens te Wezep, Oldebroek en Breda cursussen gegeven aan beroeps-, reserve- en adspirant-officieren, zomede aan beroeps- en dienstplichtige onderofficieren. Bovendien werd van 1 Mei tot 30 Augustus 1947 aan een 10-tal officieren een cursus in vuurregelingsdienst gegeven, terwijl een 12-tal officieren aan een gelijknamige cursus deelnamen van 13 Januari tot 3 Juli 1948.

Van 1 Mei 1947 tot 30 April d.a.v. werd te Oldebroek een cursus gehouden voor a.s. beroepsofficieren, welke typerend voor die tijd „De Zwarte Cursus” werd genoemd. Met gevoelens van trots merken wij hier op, dat het Wapen der Artillerie het eerste Wapen was, waarbij na Wereldoorlog II een aanvang werd gemaakt met het opleiden van toekomstige beroepsofficieren. Dat deze opleiding geschiedde aan de A.S. vond zijn oorzaak in de omstandigheid dat toentertijd de Koninklijke Militaire Academie te Breda haar poorten nog niet had geopend. Van medio 1948 huist de A.S. in Breda.

Tenslotte wordt opgemerkt dat in 1947, negen en in 1950 vijf cursussen Methode van Instructie werden gegeven. Bovendien werden in dat jaar vier Tactische cursussen gegeven.

De lichamelijke opvoeding.

Dat ook de sport niet uit het oog werd verloren moge blijken uit het feit, dat in de zomer 1949 werd deelgenomen door een detachement aan de avond-vier-daagse te Apeldoorn en de Vierdaagse te Nijmegen, waarbij een tweetal Korpsprijzen werden behaald.

Door de Commissie Internationale Sportwedstrijden werd de Kapi-

tein H. E. von Brucken Fock aangewezen Nederland te vertegenwoordigen bij de schietwedstrijden om het „Britannia Shield”, welke wedstrijden van 12—18 September 1949 nabij Londen werden gehouden.

Bij een jeep-prestatie rit gehouden in Januari 1950 en uitgeschreven door de Bevelhebber van het derde Militaire Gewest, werd door de Kapitein W. W. van der Hoek beslag gelegd op de eerste prijs.

Tijdens een in Mei gehouden mars te 's Gravenhage, uitgeschreven door het Nationaal Jongeren Verbond, behaalde een Detachement van de School de tweede prijs, terwijl einde Juni wederom aan de Vierdaagse te Nijmegen werd deelgenomen.

Organisatie en reorganisatie.

Bij de „Vredessamenstelling 1949” kreeg de Artillerie School tijdelijk de naam Artillerie Schoolafdeling. Deze afdeling kwam toen te bestaan uit: de Staf, de 1e, 2e en 3e Instructie Batterij, welke laatste batterij verbleef in de Legerplaats bij Oldebroek.

In 1950 zal een reorganisatie plaats vinden. De naam Artillerie School wordt dan in ere hersteld.

Besluit.

In het bovenstaande hebben wij een beknopt overzicht gegeven van het gebeurde gedurende de eerste vijf levensjaren van de A.S.

Hiermede is tevens een begin gemaakt met het schrijven van de geschiedenis van deze voor het Wapen der Artillerie zo noodzakelijke inrichting van onderwijs. Wij hopen dat in de toekomst vele belangrijke bladzijden aan het zich vormende boek harer geschiedenis worden toegevoegd.

Wij hopen ook dat voor de aanschaffing van modern artillerie materieel en het handhaven van goed onderlegd instructiepersoneel de School op de hoogte van de tijd blijft. Naar mijn mening is echter in het huidige tijdsbestek het voornaamste dat op de School blijft heersen een opgewekte geest, die gepaard gaat aan zin voor studie en zin voor sport.

Met vertrouwen gaan wij de tweede vijf levensjaren tegemoet.

★

Military men have a vital obligation to the service, to their country and to themselves to learn to speak well in public.

General Marshall.

★

Superlative physical fitness, instinctive battle discipline — not rigid, but natural and flexible — an assured mastery of weapons and vehicles to give maximum fire power while preserving maximum mobility, quick movement and quick thinking, practised use of concealment, dispersion, and observation, obedience and cooperation at the slightest signal and a spirit of individual awareness and initiative that should be proof against all mishaps on the swiftly changing battlefields of the day.

General Marshall.

NOGMAALS DE VERDERE VORMING DER RESERVE-OFFICIEREN

door B. KONING, *Luitenant-Kolonel der Infanterie.*

De reactie op het artikel „De verdere vorming der reserve officieren” in het Juni nummer van „De Militaire Spectator” was groot.

Reacties zijn meestal tweeledig. Bijna altijd is er een partij tegen en een partij vóór. Dat is gelukkig in ons land nog mogelijk. Wij hebben het voorrecht, om voor onze eigen mening te mogen uitkomen.

Maar met de reactie op het bovengenoemde artikel was het toch anders. In de tientallen brieven die bij de redactie binnenkwamen heerste een vrijwel volledige „*unité de doctrine*”, om het nu maar eens heel geleerd te zeggen. In de meest verschillende woorden betuigde men zijn instemming met deze idee, die — zoals wij nu weten — niet Amerikaans is, maar het geestesproduct van de tegenwoordige Generaal-Majoor H. J. W. Dürst-Britt, die daarmee reeds voor 1940 voortreffelijke resultaten boekte.

Deze reactie is tekenend in verschillende opzichten. Hij bewijst, dat „De Militaire Spectator” na ontvangst niet bij de „onbegrijpelijke stukken” wordt gelegd, wat voor de redactie een prettige gewaarwording is en een aansporing zal zijn tot het ontwikkelen van nog grotere activiteit.

Maar van nog veel groter belang is, dat hieruit blijkt, dat ons korps reserve-officieren zich bewust is van zijn grote verantwoordelijke taak!

Dat deze heren — ondanks hun ongetwijfeld drukke werkzaamheden — de tijd nemen, om te schrijven, dat indien dit idee levensvatbaar mocht blijken, zij zich onverwijld voor één of meer cursussen zullen aanmelden, dat zij er goede mogelijkheden in zien om de vakbekwaamheid op peil te houden, zo mogelijk te vergroten, dat zij volledige adhaesie er mee betuigen, dat zelfs een enkele enthousiasteling al vraagt, wanneer er mee begonnen zou kunnen worden, ja, dat geeft toch wel aan dat het vuur nog niet gedoofd is.

Het bewijst, dat het verantwoordelijkheidsgevoel onder onze reserve-officieren groot is. Dat hun plichtsopvattingen toch niets hebben geleden ondanks de tegenslagen, moeilijkheden en decepties, waaronder zeer grote. Het bewijst, dat men zich bewust is van de ernst van de omstandigheden en men Gods water niet zo maar over Gods akker wil laten lopen.

Die mentaliteit, deze geest moet ons beroepsofficieren tot diep nadenken stemmen. Wij moeten er met alle kracht die in ons is naar streven die geest te behouden, zo mogelijk aan te wakkeren. Het belang — het zeer grote belang — van de reserve-officier voor ons leger, wordt wel zeer duidelijk gedemonstreerd als men het aantal beroeps- en reserve-officieren met elkaar vergelijkt.

Per 1 Januari 1950 waren er 1698 beroepsofficieren en 12.860 reserve-officieren! (getallen ontleend aan „De Reserve-Officier” van April 1950). Een verhouding van 1 : 7. Deze getallen spreken voor zich zelf.

Nog anders wordt de verhouding als wij alleen de luitenants, kapiteins en majoors bezien, rangen, die voor elke reserve-officier bereikbaar zijn. Daar is de verhouding zelfs 1 : 9, nl. 1367 beroepsofficieren tegen 12714 reserve-officieren.

Deze getallen spreken nog duidelijker taal. En zulks te meer als men daarbij bedenkt, dat een groot deel van de beroepsluitenants, -kapiteins en -majoors werkzaam zijn in staven en op bureaux, zodat de eigenlijke lagere aanvoering vrijwel geheel door reserve-officieren zal geschieden.

Het is een volks- en legerbelang van de eerste orde, dat onze reserve-officieren zo goed mogelijk voor die taak berekend zijn.

Wij willen er dan ook met nadruk op wijzen, dat de vorming van goede reserve-officieren van een dermate groot belang is, dat niets mag worden nagelaten, om dat te bereiken. Dat te bewerkstelligen, moet een van de eerste taken zijn van ons beroepsofficieren. Wij moeten er een eer in stellen, dat er in de practijk geen verschil is te constateren tussen de beroeps- en de reserve-officier. Daar komt bij, dat de reserve-officier zulk een machtige schakel tussen leger en volk vormt. Die band kan niet hecht genoeg zijn. Leger en volk moeten de meest volmaakte eenheid vormen die er bestaat! Anders kan het leger nooit in een onverhoopte werkelijkheid zijn zware plicht vervullen.

Daarnaast moet ook de reserve-officier in het algemeen het zich tot een „eer” rekenen, reserve-officier te zijn. Daaraan zal — naast het weg-nemen van verschillen op moreel en materieel gebied — de opleiding van onze reserve-officieren zeer veel kunnen doen. Het aankweken van deze mentaliteit moet bij de vorming van onze reserve-officieren op de voorgrond staan.

Maar om terug te komen op ons uitgangspunt, nl. de idee om, bij de verdere vorming van onze reserve-officieren, ook de schriftelijke cursus in te lassen, is gelet op de reactie n.m.m. ten volle een proef-neming waard. Wie niet waagt, wie niet wint. En „de cost gaet voor de baet uit”.

Daarnaast mag onder *geen* voorwaarde *alléén* met theorie worden volstaan. De *practijk* is en blijft doorslaggevend. Daar mag nooit aan getornd worden. Maar aan de practijk moet een goede theoretische basis ten grondslag liggen. *Eén* van de manieren — dus niet *de* manier — is de methode der schriftelijke cursussen. En deze methode moet — wil zij voldoen — zeer zeker gevolgd worden door een korte practijkperiode, om het geleerde te toetsen en te beoordelen. De practijk van deze methode heeft voor 1940 zijn nut al bewezen. De practische Amerikanen doen het *nu* ook, waarom zouden wij het ook weer niet gaan doen. Hoe meer mogelijkheden voor onze reserve-officieren, hoe beter.

Knowledge, like wisdom, is self-acquired. The finest instruction is wasted on an unreceptive or resistant mind. On the other hand, the inquiring mind can always find enlightenment, often without assistance and even despite great handicaps.

General Omar Bradley.

DE JEEP

In het speciale nummer gewijd aan de Auto en het Leger is een beschrijving opgenomen van het ontstaan van de Jeep, zowel van het wagentje zelf, als van de naam.

De schrijver noemt haar wel zeer typerend: „Het manusje-van-alles, het autootje, dat de schijn heeft van een stuk kinderspeelgoed, uit de zak van een verstrooide Sinterklaas gevallen”.

Hoe ontstond dit handige wagentje?

Lang voor de oorlog werd, naar de schrijver mededeelt, in U.S. een autootje ontworpen, dat niet alleen op goede wegen, doch ook over modderige kleiwegen en door de akkers van de uitgestrekte farms was te gebruiken. Na langdurige en nauwkeurige voorbereidingen en proefnemingen met verkleinde modellen, was het in 1938 zo ver, dat enige werkelijke modellen zouden worden vervaardigd, doch het dreigende oorlogsgevaar stak een spaak in het wiel.

Het Amerikaanse Oorlogsdepartement nam de oorlogseconomie in handen en de productie werd op oorlogspeil ingeschakeld.

De kleine auto, die wellicht goede diensten zou kunnen bewijzen, werd opnieuw bekeken met het oog op het gebruik als oorlogswapen. Alle overtollige sierwerk van het koetswerk werd weggenomen en niets bleef over, dan het

practische en bruikbare, doch, hoewel het uiterlijk geheel veranderde, de motor bleef ongewijzigd.

Toen verschillende automerken zouden worden beproefd voor een Commissie, kwam dit autootje met de naam „General Purpose War-Truck” als laatste aan bod en het wekte door zijn uiterlijk de lachlust op. Toen echter bleek, waartoe het in staat was, was het vlug beroemd als de „J e e p” ontstaan uit verbastering van de afkorting G.P.

De schrijver beschrijft de voortreffelijke technische eigenschappen, waarop hier niet diep behoeft te worden ingegaan.

Slechts zij herinnerd aan de mogelijkheid, om door middel van een handle de normale versnellingen over te schakelen op een gangwissel voor alle terreinen, waardoor het vermogen van de motor over beide wielenparen wordt verdeeld, de adhaesie en bijgevolg de kracht van de Jeep aanzienlijk wordt vergroot en deze haar goede klimvermogen krijgt.

De Jeep heeft overal in de oorlog onder de zwaarste omstandigheden haar bruikbaarheid bewezen, zowel in het Westen als op de Russische slagvelden en in Afrika, niet alleen als goede auto, doch ook als verlosser uit moeilijkheden van grotere collega's. Volgens de schrijver deed de Jeep in Burma zelfs — ontdaan van haar autowielen — dienst als locomotief op de enige aanwezige spoorbaan.

Het Leger, de Natie, Jan. 1950.

Stctie Krijgsgeschiedenis.

OFFICIËLE MEDEDELINGEN

van het

Ministerie van Oorlog

VERVOLG VAN PAG. 459

NIEUWS VAN DE MAAND

NOGMAALS DE OORLOGSBEGROTING 1950

De memorie van toelichting op deze begroting, VIII A (oorlog), September 1949 (zie „De Militaire Spectator”, Nov. 1949, blz. 586), sprak van een stellige verwachting, dat na het staken van het vuren en het bereiken van een blijvende grondslag van vredelievend samengaan, een deugdelijke basis voor het geleidelijk afnemen van de Nederlandse militaire inspanning in Indonesië zou worden verregen.

Zij gewaagde daarnaast van onzekerheid bij de voorbereiding van Nederlands deelneming aan de verdediging van West-Europa, over de vorm der samenwerking in de West-Europese Unie en het Atlantisch Pact, er bestond nog geen duidelijk beeld over omvang van de financiële en organisatorische consequenties van de Amerikaanse hulp, gebaseerd op het Military Assistance Program.

De uitkomst der Ronde Tafel Conferentie bracht zekerheid omtrent de militaire verplichtingen overzee.

In het lopende begrotingsjaar zal in een zo snel mogelijk tempo de terugvoering van de troepen van de K.L. en van de L.S.K. worden bewerkstelligd, terwijl de reorganisatie en uiteindelijke oplossing van het K.N.I.L. met spoed zal worden voltooid. De termijn van 6 maanden, voor afscheep en reorganisatie genoemd in de R.T.C.-overeenkomsten, zal zoveel mogelijk worden benaderd, ook al heeft de regering om technische redenen reeds ter R.T.C. bedenkingen geopperd tegen deze termijnbepaling, welke te krap is en niet geheel houdbaar zal blijken. De inspanning en de kosten, aan afvoer en reorganisatie van deze strijdkrachten verbonden, zullen in 1950 hun invloed op hoofdstuk VIII A van de Rijksbegroting doen gevoelen, temeer, daar de kosten voor de K.L. gedurende dit jaar in Indonesië te maken, anders dan voorheen, thans geheel ten laste van de Nederlandse begroting komen.

Een belangrijk deel van het militaire apparaat moet ook in 1950 worden belast met werkzaamheden, voor de spoedige afwikkeling van het militaire apparaat in Indonesië.

Hoewel de afsluiting van de bilaterale overeenkomst tussen de U.S.A. en Nederland heeft geleid tot de vorming van een duidelijker beeld van de te verwachten steun, is om de indiening van de begroting 1950 niet langer te vertragen, besloten om het voor 1950 en volgende jaren te volgen defensiebeleid in een afzonderlijke nota (zie hierna) aan de Staten-Generaal aan te bieden.

Het standpunt van de regering met betrekking tot het totaal der ook in de toekomst voor de defensie aan te vragen credieten zal de weerspiegeling zijn van een zekere verhouding tussen de drie onderdelen der strijdkrachten welke — afhankelijk van de verdere ontwikkeling der oorlogstechniek — een wisselend karakter heeft. Het totaal der in de toekomst aan te vragen credieten zal ongeacht deze verhouding worden beheerst door:

- a. het aanschaffings-technisch mogelijke;
- b. het personeels-technische bereikbare; en
- c. het financieel-economisch aspect.

Moge bij de opstelling der militaire plannen de Minister van Oorlog de sub a en b genoemde factoren volledig in de hand hebben, ten aanzien van het financieel-economisch aspect zullen factoren

van niet-militaire aard een voorname rol spelen.

De genoemde nota omvat een zo nauwkeurig mogelijke opsomming van hetgeen de regering financieel-economisch toelaatbaar acht; bij de bepaling van haar standpunt zal tot het uiterste getracht worden aan redelijke militaire eisen tegemoet te komen, doch anderzijds zal dit standpunt een weerspiegeling zijn van het inzicht der regering, dat een evenwichtspositie tussen het militair-wenselijke en het voor de instandhouding onzer nationale economie noodzakelijke, onafwijsbaar is.

De herziene begroting 1950 van Oorlog wordt aangeboden met het eindcijfer van f 851.987.886.—.

Algemene lijnen van het te volgen beleid.

Hiervoor zij allereerst verwezen naar de meergenoemde nota.

In de M.v.T. bij de aanvankelijk ingediende begroting werd het doel om in 1950 te geraken tot één departement van rijksverdediging wederom gesteld.

Stap voor stap worden vorderingen gemaakt om tot dit doel te geraken. Eenheid in defensiebeleid, coördinatie voor zover nodig en mogelijk, moge reeds benaderd kunnen worden door de thans bestaande personele unie tussen de beide departementen, toch is zulks niet voldoende. Onder het hoofd van de militaire departementen dient de eenheid van het defensiebeleid te groeien, ook in het comité van de Verenigde chefs van staten. Dit comité, reeds geruime tijd geleden ingesteld, bewees zijn nut overduidelijk. Tastbare winst werd afgeworpen door het feit, dat de hoogste militaire chefs van de drie onderdelen der strijdmacht thans in geregeld contact met elkander kwamen te staan; hierdoor verdween veel gevoeligheid en ontstond teamspirit. Ook op lager niveau, waar officieren van lagere rangen voorbereidend werk doen, kwam meer en beter contact. Het wegvallen van een gezonde wedijver zou de Minister als een verlies beschouwen. Voor het goed doen functioneren van één departement van rijksverdediging, ook bij erkenning van het feit, dat de drie onderdelen der strijdmacht, als zijnde onderscheiden van aard, een zekere zelfstandigheid moeten bezitten om behoorlijk te functioneren, is echter meer nodig. Het is volstrekt noodzakelijk, dat de administratie van de departementen en van de onderdelen der strijdmacht gelijkmatig gevorderd zijn in opzet, modernisering van methoden en documentatie.

Ofschoon op het departement van oorlog goede vorderingen worden gemaakt, is het departement van marine ten deze nog voor, doordat dit overzichtelijker is en nog werkte toen het na de bevrijding in Nederland terugkeerde. Het departement van oorlog moest in een vacuum worden opgebouwd en bovendien plotse-ling in verband met de militaire inspanning in Indonesië aan buitengewone eisen voldoen. De organisatie van één departement van rijksverdediging moet worden voorbereid door een kleine groep functionarissen, die aan de top en in de sleutelposities van het ambtelijk apparaat leiding geven. Vrijwel allen zijn overbelast, evenals veelal ook hun personeel. Er is geen sprake van, dat de nieuwe organisatie kan worden voorbereid zolang de terugkeer van de troepen uit Indonesië niet is afgewikkeld en de vredes- en oorlogsorganisatie nog niet is vastgesteld. Ook vergt de overkomst en inpassing van K.N.I.L.-personeel een bijzonder groot gedeelte van de arbeidstijd van evenbe-doelde leidende personen.

De Minister verklaart, dat hij van samenvoeging op korte termijn zonder meer niet anders dan chaos en stroeve werking der defensiemacht verwacht. Zodra er enige ruimte in het administratief bedrijf is gekomen kan de organisatie weer overzien worden. Ondertussen gebruikt de Minister de tijd om waar mogelijk te coördineren, taken te laten verdelen, onderling begrip aan te kweken en daadwerkelijk te laten samenwerken. Het doet de Minister genoegen te constateren, dat langs deze weg, van anderen af opwerkende, belangrijke resultaten werden ge-boekt.

Het is nodig op zo kort mogelijke termijn te komen tot een steeds inniger coördinatie, een steeds meer op elkan-ders administratieve en technische bron-nen en hulpmiddelen steunen. Het zal nodig zijn eenvormige dan wel gelijkge-richte taken onder eehoofdige leiding samen te brengen. Anderzijds zullen be-paalde taken aan dat deel der strijdkrachten moeten worden toegewezen, dat door ervaring, beschikbare — vooral technische — capaciteiten, daartoe het meest geëigend is.

De behoefte aan coördinatie spreekt duidelijk bij opleiding voor soortgelijke functies (b.v. telegrafisten, chauffeurs, radio-radarmonteurs), aanschaffingen, onderhoud en reparatie van soortgelijk materieel, research op gemeenschappelijke vakgebieden, administratieve rege-lingen, codificatie, geneeskundige verzor-ging, geestelijke verzorging, enz.

De reeds gegeven opdrachten zullen

voor het einde des jaars o.a. leiden tot een nagenoeg gemeenschappelijke opzet en uitwerking van:

- a. de militaire personeelsadministratie;
- b. de burgerpersoneelsadministratie;
- c. de bezoldigingsregeling en bezoldi-gingsadministratie;
- d. de administratie en het beheer van documenten;
- e. de codificatie van het materieel;
- f. de mechanisatie.

In het algemeen kan gezegd worden, dat reeds thans een grotere coördinatie tussen de twee departementale organisa-ties en de onderdelen der strijdmacht be-reikt is dan vroeger, toen er officieel één departement van defensie bestond, gekend werd, ook als gevolg van de toegenomen en nog steeds toenemende invloed der af-deling „efficiency”.

De legeropbouwkosten in deze begro-ting betreffen in hoofdzaak de vredes-diensten. Een zeer beperkt gedeelte van het totale bedrag ad f 347.832.185 zal be-schikbaar zijn voor de voorbereidingen van het mobilisabel maken van de troe-pen.

Hogere legerleiding.

Een reorganisatie van het hoofdkwar-tier van de generale staf, aansluitende bij die bedoeld bij de begroting 1949, heeft ten gevolge gehad, dat met ophef-fing der wapendirectoraten de functies zijn ingesteld van inspecteur der infan-terie, cavalerie, artillerie, genie en ver-bindingsdienst. Deze inspecteurs staan onder de bevelen van de chef van de ge-nemale staf. Zij vormen de specifieke des-kundigen op wapengebied en hebben uit dezen hoofde een militair-wetenschappelijke taak. Voorts adviseren zij ter zake van het personeelsbeleid. Voor hun in-specterende taak ressembleren zij onder de inspecteur-generaal der Koninklijke land-macht.

Troepen in Nederland.

1. Algemeen.

Het gros der dienstplichtigen, met uit-zondering der toekomstige officieren en onderofficieren, krijgt een eerste oefening van 1 jaar, voor enige specialisti-sche wapens en dienstvakken, cavalerie, aan- en afvoertroepen en technische troepen kent de dienstplichtwet een lan-gere maximale tijd van eerste oefening. De Minister acht het noodzakelijk, dat aan de termijnen van eerste oefening, volgens de dienstplichtwet, voortaan weer stipt de hand wordt gehouden.

Het aantal dienstplichtigen in 1950 bedraagt ten naaste bij 15.000 man.

De dienstplichtigen zullen na hun eerste oefening met groot verlof vertrekken, na te zijn ingedeeld in eenheden, welke bij mobilisatie zullen worden gevormd. Hun militaire vaardigheid zal door herhalingsoefeningen op peil worden gehouden.

Met het ombouwen van de vredesorganisatie is enige tijd gemoeid, waarin het opleidingsapparaat een geringere capaciteit kan ontwikkelen dan normaal.

Het instructieve beroepskader moet worden herschoold. Het dienstplichtkader, dat in 1950 nog bij ontstentenis van voldoende beroepskader voor een deel de instructie der in het najaar onder de wapenen komende lichtingsploegen moet verzorgen, ontvangt thans een extra opleiding hiervoor.

Volgens de aanvankelijke plannen lag het dan ook in het voornemen om na uitzending naar Indonesië van de lichte 1949 II, van de lichte 1950 I slechts een gering deel, voornamelijk kader in opleiding te nemen en aldus de ontstane periode van rust te benutten om de herstelling ter hand te nemen.

Als gevolg van de R.T.C. kwam de lichte 1949 II echter niet meer voor uitzending naar Indonesië in aanmerking en werd om vorenstaande redenen besloten, het lagere dienstplichtig personeel — indien niet opgeleid tot kader — van de lichte 1949 II, met uitzondering van de betrokkenen bij de extra opleiding van het kader, of dringend nodig zijn voor andere diensten, met dezelfde categorieën van de lichte 1949 I, welke zich hier te lande bevinden, met groot verlof te zenden.

Er zijn maatregelen getroffen om de oorlogsverbanden, gevormd uit de lichte 1949 II, deels door oproeping in werkelijke dienst, weer te formeren, indien de omstandigheden daartoe zouden nopen. Het te benutten deel van de lichte 1950 zal — behoudens de bovenomschreven beperkte oproep in het voorjaar — onder de wapenen komen in het najaar 1950 bij de dan op halve sterkte gebracht wordende nieuwe vredesorganisatie 1950, het eerste deel der lichte 1951 in het voorjaar 1951, op welk tijdstip de nieuwe organisatie, behoudens uitzonderingen, voltooid zal zijn.

Hieruit blijkt, dat de lichte 1950 niet ten volle zal worden benut; wel zullen uit deze lichte zoveel mogelijk officieren en onderofficieren worden opgeleid.

Voor een aantal onderdelen zullen mobilisatie- tevens herhalingsoefeningen van enige dagen worden gehouden.

Er is rekening mede gehouden, dat in de loop van 1950 het tempo van vorming van beroepskader wordt versneld, met de mogelijkheden, geboden door het met groot verlof zenden van de lichte 1949 II. Hiertoe wordt ook gerekend de herstelling van uit Indonesië terugkerend beroepskader der K.L. en van het K.N.I.L., dat naar de K.L. overgaat.

2. De vredesorganisatie 1950.

Het in 1949 opgerichte eerste vrijwilligers opleidingscentrum heeft ten doel, een gedegen militaire vorming te geven aan de vrijwilligers, die zich voor een diensttijd van 4 of 6 jaar verbinden om te worden opgeleid tot onderofficier om voorts na deze periode, zo mogelijk, in beroepsdienst over te gaan, dan wel onder gunstige voorwaarden de dienst te verlaten. Op deze periode van scholing aan het 1e V.O.C. volgt nog een langere scholing aan een wapenschool.

Een in 1950 op te richten 2e vrijwilligers opleidingscentrum, hetwelk, gebruik makende van de reeds vermelde gunstige omstandigheden door het met groot verlof zenden van de lichte 1949 II, zal opdracht krijgen voor éénmaal de opleiding van 600 vrijwilligers te verzorgen (gemiddelde jaarsterkte 390 man).

Een deel der voor vrijwilligers uitgetrokken plaatsen bij de opleidingscentra kan worden ingenomen door beroepssoldaten of korporaals van het K.N.I.L., die tot onderofficier bij de K.L. kunnen worden opgeleid en door uit Indonesië terugkerende onderofficieren der Koninklijke landmacht, die toezegging hebben, dat zij naar het beroepskader kunnen overgaan.

De stormschool zal worden omgezet in een korps commandotroepen, hetwelk jaarlijks een beperkt contingent — bij voorkeur zich hiertoe vrijwillig ter beschikking stellende — dienstplichtigen voor deze nieuwe taak zal opleiden.

3. Opleiding der lichte.

In tegenstelling tot voorgaande jaren zal ingaande najaar 1950 de lichte niet meer worden opgeleid in depots, doch weder in regimenten. Het depotstelsel werd ingesteld toen bleek, dat het toenmaals bestaande geheel van regimenten geen rationele opleiding waarborgde en onder voorlopige handhaving der bestaande vredeseenheden — waaraan de mobilisatiebureaux waren verbonden — tot een grotere concentratie der opleidingen werd besloten. Thans is het tijdstip gekomen de in 1946 vastgestelde vredesorganisatie te wijzigen en met opheffing van overbodige en vorming van nieuwe regimen-

ten de vredesorganisatie aan te passen aan het inmiddels beproefde opleidings-systeem.

Hierbij zal aan de handhaving der traditie en de regionale binding de nodige aandacht worden besteed. Zo ligt het b.v. in het voornemen de regimenten infanterie, cavalerie en artillerie namen toe te kennen, waarin de regionale afkomst tot uitdrukking wordt gebracht.

Ten behoeve van de oorlogsvoorbereiding en het houden van oefeningen in groot verband is een Commandant Strijdkrachten te Velde aangewezen met een kleine staf.

Nationale Reserve

De vorming der Nationale Reserve vindt langzaam maar zeker voortgang als een onderdeel van de territoriale verdediging, welke noodzakelijkheid in de afgelopen wereldoorlog bewezen werd.

Haar doelstelling is onveranderd zoals deze is uitgedrukt in het Handboek Nationaal Instituut STEUN WETTIG GEZAG, pag. B-4 en B-5 en blijft zich in de eerste plaats richten op de bestrijding van een eventueel optredende vijfde colonne. Ook nu de tot voor kort bestaande omstandigheid, dat vrijwel alle geoefende troepen zich in Indonesië bevonden, is weggefallen, blijft de Regering prijs stellen op een korps van gezagsgetrouwe vrijwilligers.

Bij bedoelde strijd zullen de vrijwilligers bij voorkeur worden ingezet in het landsgedeelte, dat hen vertrouwd is, omdat op die wijze de kennis van het gewest, van ligging, van wegen, bebossing, terreinvoorwerpen, juist bij hen die in streekverband oefenen, het best tot zijn recht komt.

Het verheugt de Minister, dat er met animo wordt geoefend. Hij acht het noodzakelijk, dat een coördinatie tussen de leiding en de taken van Nationale Reserve en de takken van de minder militair uitgeruste burgerlijke verdediging in engere zin, welke coördinatie nog onvolkomen is, zo spoedig mogelijk tot stand komt. Naar hij van zijn ambtgenoot van Binnenlandse Zaken mocht vernemen, wordt hieraan met kracht gewerkt.

Door ook in 1950 de gelegenheid te bieden in een klein, doch goed ingericht kamp enige weken vrijwilligers der Nationale Reserve in werkelijke dienst te doen verblijven, zijn de voorwaarden geschapen om kadervorming uit de gelederen dier reserve te doen plaats vinden.

Legerluchtmacht.

Rekening houdende met het financieel

aanvaardbare en, aangepast aan het tempo der legeropbouw, zal binnen het raam van de West-Europese defensie worden voortgegaan met de vorming van gevechtseenheden en het inrichten van vliegbases, terwijl zal worden voortgebouwd aan het voor het luchtverdedigingssysteem benodigde waarschuwings-apparaat.

Onder het bovenvermelde valt de verdere aanschaffing van luchtvaartmaterieel alsmede de daarbij behorende technische uitrusting en bewapening, het verder in gereedheid brengen van de voor de luchtverdediging onontbeerlijke vliegvelden, het inrichten van radarstations en van de luchtwachtdienst.

Een belangrijk contract werd in goede samenwerking met België afgesloten, dat voorziet in de levering door de Belgische industrie (motoren) en de Nederlandse industrie (frames) van een groot aantal Meteor vliegtuigen, waarvan de helft voor elk land.

Voort zal worden gegaan met de aanleg van het voor de luchtverdediging benodigde verbodingsnet.

Het voor de luchtmacht benodigde luchtvaarend- en grondpersoneel zal worden opgeleid bij het Commando Luchtvaart Opleidingen, dat in samenwerking met de Marineluchtvaart de luchtvaartopleidingen verzorgt, zowel voor het personeel van marine als van oorlog.

Rekening houdende met de normaal optredende verliezen en slijtage zal ook dit jaar een bedrag moeten worden opgebracht voor vervanging van luchtvaartmaterieel, teneinde de bestaande eenheden op sterkte te houden en de opleidingen aan te passen aan de eisen, gesteld aan het gebruik van moderner luchtvaartmaterieel.

Er zal gestreefd moeten worden naar voortzetting van de reeds aangegeven werving van beroepspersoneel, waaraan de luchtmacht nog steeds tekort heeft. Bij de luchtmacht is een betrekkelijk groot kwantum beroepspersoneel naast het reserve- en dienstplichtig personeel nodig, enerzijds omdat aan de luchtmacht de eis van grote paraatheid moet worden gesteld, anderzijds omdat voor vele categorieën luchtmachtpersoneel de aan de opleiding verbonden hoge kosten slechts goed tot hun recht komen, indien personeel in opleiding wordt genomen, dat voor langere tijd in werkelijke dienst blijft dan reserve- en dienstplichtig personeel. Ook is een betrekkelijk grote kern van beroepspersoneel op de duur economischer dan een kleine kern.

NOTA INZAKE HET DEFENSIEBELEID

Aan de door de M.v.O. bij de oorlogsbegroting voor 1950 overgelegde nota inzake het defensiebeleid is het volgende ontleend.

Al moge het waar zijn, dat b.v. de ten behoeve van het leger in de begroting 1950 voorgestelde credieten generlei materiaal-aanschaffing van betekenis toelaten, zodat daardoor weinig geprejudicieerd wordt op de toekomst, anderzijds ligt de conclusie voor de hand, dat dientengevolge toekomstige jaren des te meer de druk van de materiaal-kosten zullen ondervinden. Bovendien loopt de opzet van een bepaalde organisatie van de onderdelen der strijdkrachten in elk geval op de toekomst vooruit. Een uiteenzetting van het defensiebeleid moet dus óók inzicht verschaffen in de redenen, waarom een bepaalde organisatie op een voorgestelde wijze is ontworpen. Ten nauwste hangen daarmede samen de financiële consequenties van die opzet. De behoeften aan materiaal zijn groot, doordat gedurende de thans verlopen jaren alle aandacht in hoofdzaak op de militaire krachtsinspanning overzee gericht werd. Veel van het naar overzee vervoerde materiaal ging door het gebruik achteruit; in elk geval was in de afgelopen jaren geen of weinig geld beschikbaar, om naast evenbedoeld materiaal ook nog voldoende materiaal aan te schaffen voor gebruik in West-Europa.

De onzekerheid, die aanvankelijk bestond over de omvang van de Amerikaanse hulp en met name ook over de onderdelen, waaruit die hulp zou bestaan, het minste drukkend bij de Marine, deed zich bij de ramingen der kosten voor de luchtmacht reeds in sterke en bij die voor het leger in zeer sterke mate voor. Het is in het afgelopen jaar en in de allerlaatste tijd nodig geweest de plannen voor de opzet der land- en luchtstrijdkrachten herhaaldelijk te herzien. Een dergelijke herziening is uiterst tijdrovend en moet worden opgezet door een betrekkelijk gering aantal deskundigen.

Een uiteenzetting over het defensiebeleid had eigenlijk eerst zin, toen de berekeningen, ten grondslag liggende aan voorstellen over de begroting 1951, langzamerhand een duidelijker beeld gingen vertonen. Over de hoogte van het bedrag, dat tenslotte nodig en beschikbaar zou zijn, diende de Regering zich grondig te beraden. Vooral het bezien van deze bedragen tegen de achtergrond van de economische en financiële mogelijkheden maakte veel overleg nodig.

Ondergetekende wil in deze nota een zo uitvoerig mogelijke uiteenzetting van het defensiebeleid geven. De uitvoerigheid en de concreetheid worden beperkt door de eisen, welke door 's lands veiligheid en die van zijn deelgenoten in West-Europees en Noord-Atlantisch verband worden gesteld, terwijl hij voorts opmerkt, dat in het huidige tijdsgewricht het Nederlandse defensiebeleid, de doelstelling en samenstelling der Nederlandse krijgsmacht niet meer worden bepaald door overwegingen van zuiver Nederlandse aard, doch bezien moeten worden in het licht der groeiende internationale samenwerking.

De ondergetekende spreekt de innige wens uit, dat verbetering der internationale verhoudingen en vergroting van het onderlinge vertrouwen er toe zullen leiden, dat een oorlog vermeden kan worden.

Nochtans dient men zich bewust te zijn van de gevaren, welke de Westerse wereld bedreigen. Deze dient zich daartegen te beschermen en heeft die bescherming gezocht in een nauwe onderlinge samenwerking, waaraan vorm wordt gegeven door de West-Europese en de Noord-Atlantische Unie.

Een aanpassing van de militaire organisatie van het Brussels Verdrag aan die van het Noord Atlantisch Pact werd geschapen, doordat in de Western European Regional Planning Group van laatstgenoemd Verdrag dezelfde landen vertegenwoordigd zijn als die, welke het Brussels Verdrag sloten. Bovendien nemen vertegenwoordigers van de Verenigde Staten en Canada aan de beraadslagingen van deze groep deel, telkens wanneer hun medewerking daartoe aanleiding geeft.

Nu in het kader van het Brussels Verdrag de voor de werking daarvan nodige organen in functie zijn getreden, worden op militair gebied in de verschillende internationale militaire bevelsorganen en comité's de voorbereidingen voor de integratie der respectieve strijdmachten intensief voortgezet. Een en ander leidde tot plannen en besluiten voor unificatie van bevelvoering, verbindingssystemen, opleidingen en standaardisatie van materieel, terwijl ook ter beproeving hiervan veelvuldiger oefeningen in internationaal militair verband zijn voorbereid en gehouden. Aan gezien mede in verband met genoemde oefeningen de leden van de respectieve krijgsmachten regelmatig op elkaars grondgebied vertoeven, werd op 21 December 1949 door de diplo-

matieke vertegenwoordigers te Londen een verdrag ondertekend regelende de rechtspositie van de leden van de krijgsmachten in vreedstijd der bij het Verdrag van Brussel aangesloten staten.

Voor wat betreft de ontwikkeling van het Noord Atlantische Verdrag, moge gewezen worden op de resultaten van de 4e zitting van de Noord Atlantische Raad, gehouden te Londen van 15 t/m 18 Mei 1950. Als belangrijkste hiervan kunnen naar voren worden gebracht:

a. het besluit van de Raad tot instelling van een nieuw permanent lichaam van plaatsvervangers, aan hetwelk mede gezien zijn taakomschrijving groot gewicht moet worden gehecht;

b. het eenstemmig besluit van de Raad, dat, indien een doelmatige verdediging moet worden bereikt, dit moet geschieden op grondslag van het meest economisch en doeltreffend gebruik van troepen en materieel ter beschikking staande van de landen van het Noord Atlantisch Verdrag. In het over deze vergadering uitgegeven officiële communiqué trok in dit verband de volgende (vertaalde) passage de meeste aandacht:

„Zij (de Ministers van Buitenlandse Zaken) dringen er dienovereenkomstig „bij hun Regeringen op aan om bij de organisatie van de verdediging van het „Noord Atlantisch gebied in het bijzonder aandacht te wijden aan het tot „stand brengen van harmonisch opgebouwde gezamenlijke strijdkrachten, hier- „bij ten volle rekening houdend met de behoeften van de nationale strijdkrachten, „welke voortkomen uit verplichtingen buiten het Noord Atlantisch gebied.”

Het zal noodzakelijk zijn, dat de concretisering en uitwerking van het begrip „balanced collective forces” met voortvarendheid door het nieuwe permanente lichaam ter hand wordt genomen, opdat, die uitwerking door de leden van het N.A.P. aanvaard zijnde, met deze richtlijnen kan worden rekening gehouden bij de opstelling der nationale defensieplannen en -begrotingen.

Gelet op de aard der mogelijke bedreiging is het van primordiaal belang te voorkomen, dat ons land in geval van oorlog opnieuw zou worden bezet.

Hetzelfde geldt voor de andere West-Europese landen, terwijl het voor de overige landen, behorende tot de kring der Atlantische mogendheden, zowel uit een oogpunt van eigen veiligheid, als van eigen economisch belang, van de grootste betekenis is, dat West-Europa niet onder de voet wordt gelopen.

Naast de meer ideologische grondslagen geeft dit samengaan van belangen een goede basis voor gezamenlijke verdedigingsvoorbereidingen. Alleen deze samenwerking schept de mogelijkheid om te komen tot een gezamenlijk verdedigings- en instandhoudingsplan voor West-Europa en om te geraken tot de opbouw, uitrusting en oefening van de daartoe benodigde strijdkrachten.

Wanneer hier gesproken wordt over een verdedigingsplan behoort duidelijk voor ogen te staan, dat een dergelijk plan nimmer een voortgezette passieve verdediging kan inhouden.

Zou een agressie — onverhoopt — tot een feit zijn geworden, dan zal het verdedigingsplan er uiteindelijk in moeten voorzien om de agressor offensief aan te grijpen en hem te dwingen de verdere uitvoering zijner veroveringsplannen te staken. Daar de agressor echter het onschatbare voordeel van het initiatief zal hebben en zijn aanval op een door hem uiteindelijk vastgesteld tijdstip met parate middelen zal hebben begonnen, zal het verdedigingsplan chronologisch in de eerste plaats gericht moeten zijn op een stoppen van 's vijands offensief. Voor de West-Europese landen en in het bijzonder voor Nederland, zal het slagen van deze operatiën beslissend zijn voor de vraag, of een bezetting al dan niet kan worden voorkomen, een vraag, waarvan de betekenis voor ons volksbestaan, naar de mening van ondergetekende, geen nadere toelichting behoeft.

Dit stoppen — een defensieve operatie, welke steeds zoveel mogelijk van het begin af aan zelf weer op offensieve wijze zal moeten worden uitgevoerd en waarbij de luchtmacht een zeer belangrijke rol zal hebben te vervullen, teneinde 's vijands oprukkende strijdkrachten zoveel mogelijk schade te berokkenen en de bases van zijn offensief optreden aan te tasten — zal moeten geschieden met strijdkrachten, welke in West-Europa paraat aanwezig zijn, dan wel terstond kunnen worden gemobiliseerd. Deze bestaan in eerste aanleg uit land- en luchtstrijdkrachten, terwijl onder meer voor de beveiliging der flanken ook zeestrijdkrachten niet kunnen worden ontbeerd.

Gelukt het om de agressie te stoppen, dan zullen vervolgens geleidelijk van overzee de versterkingen aangevoerd kunnen worden en kan, door middel van met zee-, land- en luchtstrijdkrachten uit te voeren volledige offensieve operaties, de vijand vernietigd worden of tenminste gedwongen worden om zijn veroveringsplannen op te

geven. Daartoe zullen de Westelijke mogendheden tevens moeten beschikken over de zee- en luchtmacht, nodig om de aanvoerwegen te beveiligen. Zonder deze beveiliging kunnen de strijdkrachten voor de tweede phase niet worden aangevoerd en kan niet in de levensbehoeften der West-Europese landen worden voorzien.

Binnen het raam van de Westerse- en de Noord-Atlantische Unie zijn de worden plannen opgesteld en is naar aanleiding daarvan ook de taakverdeling in studie. Reeds thans kan worden gezegd, dat de Nederlandse bijdrage aan de West-Europese verdediging in de eerste plaats inhoudt het paraat, beschikbaar of binnen enkele dagen mobilisabel hebben van die strijdkrachten, welke nodig zijn voor de in vorige punten beschreven eerste phase van een oorlog.

Vast staat, dat Nederland geen bijdrage zal leveren aan de strategische luchtmacht.

Voor zover het betreft de verdediging van West-Europa behoort tijdig de krijgsmacht zover te worden opgebouwd, als in bondgenootschappelijk verband nodig is om ten slotte een redelijke kans te scheppen, dat het Nederlandse grondgebied en het Nederlandse volk behouden blijven.

Door de Nederlandse krijgsmacht moeten de volgende taken worden vervuld:

a. *het in hoger geallieerd verband tegenhouden van 's vijands landstrijdkrachten* — ook wanneer zij door de lucht komen — waarvoor nodig zijn: eigen land- en daarmee samenwerkende tactische luchtmacht en eventueel zeevliegveld;

b. *het bestrijden van 's vijands luchtmacht*, waarvoor nodig zijn: eigen luchtmacht en luchtdoelartillerie, en de bijbehorende waarschuwings- en directie-organen;

c. *het openhouden en beschermen van onze havens en zeeverbindingen*, met inbegrip van het bestrijden van 's vijands zeevliegveld voorzover daarvoor noodzakelijk en waarvoor nodig zijn: eigen zeevliegveld (met inbegrip van Marine Luchtvaart Dienst) en luchtmacht;

d. *zorgen, dat het achterland rustig blijft*, waarvoor landstrijdkrachten nodig zijn.

Deze opgave houdt geen prioriteit in. Voor het bereiken van het gestelde doel moeten zij als één geheel beschouwd worden. Nogmaals wordt er hierbij op gewezen, dat deze samengestelde taak in hoofdzaak alleen met eigen middelen moet kunnen worden vervuld. De geallieerde steun in deze zal slechts een aanvullend karakter dragen en bestaan uit de samenwerking in groter verband, alsmede uit financiële en materiële steun bij het opbouwen van eigen middelen.

Opgemerkt zij, dat in aansluiting op de krijgsmacht in Nederland een civiel apparaat noodzakelijk is, dat voorbereid is ten behoeve van de rampenbestrijding en de burgerlijke verdediging.

De ondergetekende zal niet worden misverstaan, wanneer hij constateert, dat sedert de tweede wereldoorlog de Nederlandse natie zich duidelijker dan ooit tevoren voor ogen heeft gesteld, waarom de verdediging der nationale vrijheid zin heeft. Evenmin, wanneer hij zegt, dat Nederland beter dan ooit weet, dat deze verdediging offers vraagt en evenzo in tijd van vrede de voorbereidingen daartoe. Nadrukkelijk bedoelt ondergetekende hier: tijdige voorbereidingen. Nederland is niet vergeten, dat zijn strijdkrachten de laatste wereldoorlog ingingen met een volstrekt onvoldoende bewapening. Op grond hiervan wenst hij nadrukkelijk te stellen, dat de wil tot verdediging en tot zelfhandhaving alleen dan levend zal kunnen blijven, wanneer de Nederlandse bevolking overtuigd is, dat alle krachten worden ingespannen om een herhaling van dit laatste te voorkomen.

Allereerst moet worden vastgesteld, dat de Regering, met name voor de landmacht en in beperkte mate eveneens voor zee- en luchtmacht, het militiestelsel wenst te handhaven. In verband met verfijning der militaire techniek, zal het noodzakelijk zijn de opleiding en verdere vorming van reserve-personeel en dienstplichtigen, te toetsen aan de bestaande militaire eisen, waaruit in verschillende gevallen als consequenties naar voren zal kunnen komen, dat een naar tijdsduur relatief lange en naar aard zeer intensieve training noodzakelijk zal zijn. Voor wat de gewone dienstplichtigen van de landmacht aangaat, moet in het algemeen worden gerekend op de in de Dienstplichtwet daarvoor ten hoogste gestelde termijn van 12 maanden voor eerste oefening, en zullen voor de in deze wet reeds genoemde categorieën in verband met de zeer technische aard van sommige wapens de daar vastgestelde langere termijnen, zoals het zich thans laat aanzien, wel moeten worden gehandhaafd. Dat laatste geldt ook voor de opleiding tot dienstplichtig-onderofficier en tot reserve-officier.

Bij de luchtmacht zal evenals bij de Marine, het accent sterk op het bevoegd personeel moeten worden gelegd; om technische en om financiële redenen.

De vraag, in hoever materiële voorzieningen zullen moeten worden vervuld en in welke mate en op welke wijze daarin zal moeten worden voorzien, is eveneens een onderwerp, hetwelk zich bevindt in de militaire sfeer, doch dat bij uitwerking in zodanige mate andere landsbelangen ontmoet, dat de uiteindelijke beslissing hieromtrent evenzo door de Regering zal moeten gegeven worden.

In drieërlei opzicht zijn de materiële voorzieningen van betekenis:

1°. Militaire deskundigen, en de ondergetekende is hiervoor verantwoordelijk, moeten op grond van een door de Regering aanvaard algemeen plan voor de defensie aangeven, welke materiële middelen hiertoe zijn vereist.

2°. Wanneer de behoefte aan materiële voorzieningen bekend is, doet zich de vraag voor, op welke wijze in deze behoefte zal worden voorzien. Hier komen verschillende vraagstukken naar voren van economische, financiële en sociale aard. Bij het behartigen van de belangen van de Nederlandse industrie om deel te nemen aan de productie van militaire goederen en bij het in beschouwing nemen van de betekenis daarvan voor de bezetting van het Nederlandse productie-apparaat, komt de vraag naar voren, in welke mate de financiering van een dergelijke productie in het kader van het Nederlandse budget kan worden verkregen. De behandeling van deze vraagstukken wordt door het Kabinet principieel gezien als een voorwerp van gezamenlijke zorg voor de ondergetekende, tezamen met zijn ambtgenoten van Financiën, Economische Zaken en van Sociale Zaken.

Ondergetekende wil hierbij aantekenen, dat reeds nu zeer belangrijke sectoren der Nederlandse industrie voor het geheel of voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van orders der militaire Departementen; dank zij de ervaring, door dergelijke orders opgedaan, vallen ook belangrijke buitenlandse orders aan de hier bedoelde industrie toe. Overigens is hij overtuigd, dat de Nederlandse industrie nog meer kan worden ingeschakeld dan vroeger het geval was; vorderingen van betekenis zijn op dit gebied reeds gemaakt.

3°. Als gevolg van de internationale militaire samenwerking is de mogelijkheid geopend voor Nederland om materiële steun te verkrijgen van bevriende mogendheden; daarnaast evenwel zal als gevolg mede van deze samenwerking in bepaalde gevallen eveneens Nederland in aanmerking komen om zijnerzijds steun in bepaalde vorm ten behoeve van de collectieve defensie aan een of meer der verbonden mogendheden te geven.

Hoewel een bedreiging van het Nederlandse grondgebied in Europa momenteel zeker het belangrijkste gevaar voor Nederland betekent, moet niet uit het oog worden verloren, dat deze eerste prioriteit zeker niet mag leiden tot veronachtzamen van de defensie der overzeese Rijksdelen. Evenmin tot een verwaarlozing van de bescherming van de Nederlandse belangen *buiten* Nederland.

De bescherming van deze specifieke Nederlandse belangen is uiteraard een zuiver Nederlandse taak. Hieronder zijn in het algemeen te begrijpen militaire voorzieningen ten behoeve van Suriname, de Nederlandse Antillen en Nieuw Guinea. Daaronder valt ook de bescherming zowel in vredes- als in oorlogstijd van de Nederlandse handelsvloot en andere specifiek Nederlandse belangen buiten het Noord Atlantisch gebied, daar waar slechts mobiele strijdkrachten deze bescherming kunnen verlenen.

Bij het personeels- en materieelbeeld moet ook gerekend worden met mogelijkheid van een verzoek der Verenigde Staten van Indonesië tot het verlenen van medewerking bij de opbouw van hun soevereine strijdkrachten (militaire missie).

De taak van de onderscheiden delen der strijdkrachten werd hiervoren reeds in hoofdzaak aangegeven. In het thans volgende gedeelte geeft de ondergetekende nog enkele bijzonderheden over de opbouwplannen.

a. Voor wat betreft de Koninklijke Marine.

Het aanbouwprogramma, hetwelk reeds eerder aan de Volksvertegenwoordiging is bekend gemaakt, zal met inbegrip van de aanvullende materiële steun, welke ons land is toegezegd en hoopt te ontvangen van het Amerikaanse militaire hulpprogramma, omstreeks 1955 leiden tot een sterkte onzer zeemacht van:

1 vliegkampschip;	4 onderzeeboten;
2 kruisers;	48 mijnnevigers;
12 jagers;	ongeveer 100 vliegtuigen.
6 andere escorteurs;	

Daarenboven zal de bewapening van de koopvaardijvloot naar ondergetekende verwacht alsdan reeds voor een niet onbelangrijk gedeelte zijn gevorderd.

Aangezien België, waarmede Nederland nauw is verbonden, vooralsnog niet

beschikt over zeestrijdkrachten van enig formaat en bovendien de belangrijkste aanvoerweg naar dit gebied door Nederlands territorium loopt, zal de beveiliging van de aanvoeren daarlangs grotendeels op Nederlandse schouders moeten rusten.

b. Voor wat betreft de Koninklijke Landmacht.

Het opbouwplan voorziet in:

troepen te velde;

troepen voor territoriale verdediging;

luchtverdedigingstroepen (luchtvaartartillerie en zoeklichten);

troepen voor inwendige rust en orde;

de nodige staven, troepen en diensten om de strijdkrachten te kunnen onderhouden.

Systeem van legervorming

De ondergetekende handhaaft voor de legervorming het systeem van het dienstplichtleger, opgebouwd uit dienstplichtigen met een kern van beroepskader.

Ondergetekende meent, aan dit systeem te moeten vasthouden, omdat het op andere wijze niet mogelijk is om te geraken tot een voldoende sterke opbouw der K.L.

Hij meent daarbij te moeten vermelden, dat het hem niet onbekend is, dat er in het bijzonder gedurende de laatste tijd verschillende uitlatingen van politici en militaire deskundigen zijn, welke er op zouden duiden, dat de periode der grote dienstplicht legers voorbij is en men in de toekomst zou kunnen volstaan met legers van een zeer beperkte mankracht, voorzien van de allermodernste bewapening met grote gevechtskracht.

Ondergetekende zal zich uiteraard voortdurend op de hoogte doen houden van de ontwikkeling van deze gedachten. Voorshands meent hij echter, dat nog onvoldoende praktische resultaten van het moderne wetenschappelijke onderzoek beschikbaar zijn om tot een algemene en principiële verandering in de opbouw der landlegers te besluiten.

Ondergetekende is mede op grond van het vorenstaande van oordeel, dat een overgang van het dienstplichtleger naar een beroepsleger van beperkte mansterkte voorshands niet verantwoord is en slechts tot onvoldoende verdedigingsmogelijkheden zou leiden.

Hoewel bij het samenstellen van het legerplan aanvankelijk de gedachte heeft voorgezet om jaarlijks de maximumsterkte der beschikbare lichten te oefenen, hebben financiële en andere overwegingen ondergetekende ertoe gedwongen om van dit voornemen af te zien en moest het jaarlijks contingent voor de landstrijdkrachten worden beperkt, waartoe aanvankelijk een aantal van 27 000 man is vastgesteld. Hoewel niet alleen de in de vorige paragraaf genoemde troepen te velde, doch ook de daarin eveneens genoemde troepen voor territoriale verdediging in beginsel behoren te bestaan uit jonge lichten, voor wie in geval van oorlog de eerste oefening nog slechts kort achter de rug is, moest het opbouwplan er noodgedwongen mee rekening houden, dat in de eerste plaats de troepen te velde uit deze lichten zouden worden samengesteld. Volgens de thans voorbereide plannen zullen de lichten na gedurende 6 jaar tot de troepen te velde te hebben behoord, overgaan naar de troepen voor territoriale verdediging. Slechts een beperkt gedeelte van laatstgenoemde troepen zal voortkomen uit jonge lichten.

Opbouw uit jonge lichten en mobilisabel maken van thans beschikbare geoefende troepen

Legervorming is een proces van vele jaren. Aanvangende met de tweede ploeg van de lichten 1950 zal een begin worden gemaakt met het nieuwe opbouwplan. De nieuwe lichten zullen van de aanvang af zo goed mogelijk voor haar taak geschikt worden gemaakt. Daarnaast wordt thans beschikt over een groot aantal geoefende militairen, die, voor wat de dienstplichtigen betreft, behoren tot de lichten 1945 t/m 1949. Hun opleiding is niet van de aanvang af gericht geweest op het vervullen van een eventuele oorlogstaak in West-Europees verband. Zij zijn — althans voor wat het grootste deel betreft — gedurende korte tijd in Nederland geoefend en hebben vervolgens praktische dienst verricht in Indonesië. Deze troepen hebben hun taak overzee op een voortreffelijke wijze vervuld en daarbij blijk gegeven van een grote mate van discipline, korpsgeest en van een hoog moreel onder moeilijke omstandigheden.

De ondergetekende is van mening, dat deze troepen van grote waarde zijn voor onze landsverdediging, hoewel hun geoefendheid uiteraard niet in alle opzichten aan de te stellen eisen voldoet.

In het opbouwplan is er in voorzien om in de komende jaren het te mobiliseren leger niet alleen te vormen uit onderdelen, samen te stellen uit jonge lichteningen, maar om er tevens naar te streven, om een zo groot mogelijk gedeelte van het geoefende personeel, dat hiervoor werd bedoeld, tot mobilisabele oorlogsonderdelen te maken.

Deze oorlogsonderdelen zullen voor een deel worden bestemd voor de troepen te velde, voor een ander deel voor de troepen voor territoriale verdediging.

De mobilisatievoorbereiding voor wat de personele zijde betreft wordt met kracht ter hand genomen en zal zich uitstrekken tot de gehele omvang der beschikbare geoefende mankracht, voor wat de dienstplichtigen betreft van de lichtening 1945 af.

Tot de materiële voorbereiding behoort onder meer het beschikbaar maken en inrichten van geëigende mobilisatiemagazijnen en het daarin op de voor een snelle mobilisatie vereiste wijze opleggen van alle materiële goederen.

Het thans beschikbare en het uit Indonesië terug te verwachten materieel zal in de eerste plaats worden bestemd voor de bewapening en uitrusting van de oorlogs- onderdelen, welke uit de nieuwe lichteningen worden opgebouwd en daarbij met materieel van Amerikaanse origine worden aangevuld. Overigens zal dit materieel worden gereviseerd en met behulp van nog uit het Verenigd Koninkrijk te verwachten afleveringen van onderdelen enz., alsmede met de productie van de eigen industrie worden gecompleteerd tot mobilisatie-uitrustingen voor een zo groot mogelijk aantal oorlogs- onderdelen.

Als gevolg van beperkingen in de praktische mogelijkheden welke zich in de materieelsector voordoen, zal het niet uitvoerbaar zijn om in de loop der komende jaren alle beschikbare geoefende militairen tot mobilisabele oorlogsonderdelen te maken.

Organisatievorm

Voor wat betreft de oorlogsonderdelen, te vormen uit jonge lichteningen zal een organisatievorm gekozen worden, welke in beginsel overeenkomt met die, welke in het Amerikaanse leger gebruikelijk is. Ondergetekende heeft daartoe besloten, omdat hij van mening is, dat deze organisatievorm het grootste rendement geeft (een opvatting, welke in de kring der Atlantische mogendheden meer en meer veld wint) en bovendien verwacht moet worden, dat de voornaamste bron voor een toekomstige aanvulling met oorlogsmaterieel in Amerika gelegen zal zijn.

Voor de nieuw te maken oorlogsonderdelen worden derhalve op Amerikaanse leest geschoeide organisaties vastgesteld, welke slechts in zoverre afwijken, dat zij enigszins zijn vereenvoudigd en dat zij voor een gedeelte zullen worden bezet met materieel van niet-Amerikaanse origine. Dit laatste is noodzakelijk, omdat niet over voldoende Amerikaans materieel beschikt wordt, terwijl vereenvoudigingen geboden zijn, omdat zonder deze de financiële last te groot zou worden.

Nochtans zullen de nieuw te vormen oorlogsonderdelen over een redelijke mate van mobiliteit beschikken en in beginsel ook bruikbaar zijn in andere terreinen dan de Nederlandse.

Uit utiliteitsoverwegingen zullen de oorlogsonderdelen uit thans reeds geoefende mankracht te vormen, in beginsel georganiseerd worden volgens Britse organisatie- vorm, in het bijzonder, omdat het personeel in op deze wijze georganiseerde verbanden heeft gediend en daarin is geoefend.

Troepen te velde

De troepen te velde, welke dus in de eerste plaats uit de jonge lichteningen zullen voortkomen, zullen, naarmate zij beschikbaar komen, worden verenigd in een aantal gevechtsgroepen. Door wijziging der vredesorganisatie zullen de regimenten infanterie en artillerie, waaruit de infanterie- en artillerieonderdelen voor deze gevechtsgroepen zullen voortkomen, worden verenigd tot groepen, onder de bevelen van groepscom- mandanten, die bij mobilisatie de commandanten van de corresponderende gevechts- groepen zullen worden.

Deze groepscommandanten zullen in de vredesorganisatie de plaats innemen van de tegenwoordige bevelhebbers in de militaire gewesten. Zij zullen tevens worden belast met het bevel in de betreffende militaire afdeling.

In het Hoofdkwartier van de Generale Staf is de aangewezen Commandant Strijdkrachten te Velde (C.S.V.) opgenomen. De C.S.V. zal in het bijzonder worden belast met de opleiding van alle troepen, volgens aanwijzingen van de Chef van de Generale Staf, met het toezicht op de mobilisatievoorbereidingen en met de oorlogs- voorbereiding voor de troepen te velde.

Op vorenstaande wijze hoopt ondergetekende te geraken tot een zo efficient mogelijke regeling der bevelvoering en tot een soepele overgang van de vredes- in de oorlogsorganisatie.

Opgemerkt zij nog, dat de troepen te velde, onder bevel van de C.S.V., in tijd van oorlog in hoger geallieerd verband zullen optreden.

Troepen voor territoriale verdediging

Deze troepen worden aangewend in die delen van ons land, waar geen troepen te velde optreden. Hun belangrijkste taak is te opereren tegen luchtlandingstroepen, terwijl zij voorts bestemd zijn voor bewaking, ingrijpen bij rust- en orde-verstoring en dergelijke.

Zoals reeds eerder is opgemerkt, zullen zij in hoofdzaak bestaan uit oorlogsonderdelen, die tevoren reeds enige jaren tot troepen te velde hebben behoord. Voor het jaar 1951 is daarenboven voorzien in de oprichting van een regiment infanterie, dat met behulp van rijwielen mobiel zal worden gemaakt en dat bestemd zal zijn om oorlogseenheden te vormen, welke terstond bestemd zullen worden om deel uit te maken van de in deze paragraaf genoemde troepen.

Luchtverdedigingstroepen

De middelbare luchtdoelartillerie en de zoeklichten zullen als gevolg van de hoge technische eisen gevormd moeten worden uit personeel, dat gedurende de volledige duur zijner eerste oefening daarvoor wordt opgeleid. De regimenten lichte luchtdoelartillerie zullen eveneens uit dienstplichtigen worden gevormd, doch het wordt overwogen om voor deze onderdelen de duur der eerste oefening aanzienlijk te brengen beneden de maximale wettelijke duur.

Voor een deel zal in de behoefte aan lichte luchtdoelartillerie voorlopig worden voorzien met behulp van personeel der Nationale Reserve.

Aangezien voor het jaar 1951 de materieelvoorziening voor de lichte luchtdoelartillerie minder ongunstig is dan voor de zware luchtdoelartillerie, zullen enkele regimenten, welke uiteindelijk bestemd zijn voor de vorming van onderdelen der zware luchtdoelartillerie, voorlopig onderdelen der lichte luchtdoelartillerie produceren.

Troepen bestemd voor inwendige orde en rust

Voor het handhaven en herstel van de inwendige orde en rust zal ten dele gebruik gemaakt worden van troepen, bestemd voor territoriale verdediging.

Een deel van deze taak zal echter vervuld kunnen worden door onderdelen met een beperkte geoefendheid. Hiervoor kunnen onderdelen der Nationale Reserve worden aangewezen.

Strategische voorzieningen

Een beperkt aantal strategische voorzieningen (inrichten van commandoposten, vernielings- en versperringsvoorbereidingen te land en te water, camouflagemaatregelen, verbetering van overgangsmogelijkheden over rivieren, verlichtingsmaatregelen e.d.), voortvloeiende uit het internationale overleg zullen nodig zijn.

Ten aanzien van de bouw van permanente werken zal naar een uiterste beperking worden gestreefd en slechts dan zal de bouw verantwoord zijn; als die permanente werken voor de verdediging van het grondgebied als onmisbaar worden aangemerkt.

Deze voorzieningen zullen geleidelijk tot stand gebracht worden.

Samenvatting

Het in de vorige paragrafen in grote lijnen uiteengezette opbouwplan voor de Koninklijke Landmacht is enerzijds gebaseerd op de taak waarvan verwacht kan worden, dat onze landstrijdkrachten in het gezamenlijke verdedigingsplan zullen hebben te vervullen, en anderzijds zo beperkt mogelijk gehouden om te trachten het binnen het raam der financiële en economische mogelijkheden te brengen. Naar het oordeel van de ondergetekende zal Nederland met de uitvoering van dit plan gedaan hebben, hetgeen redelijk mogelijk moet worden geacht.

c. Voor wat betreft de Luchtmacht.

Het plan van opbouw van de Luchtmacht is gebaseerd op de taak, welke de Nederlandse luchtstrijdkrachten in het bondgenootschappelijk verband te vervullen hebben voor de verdediging van West-Europa in het algemeen en van Nederland in het bijzonder. Tot deze taken behoren:

de luchtverdediging van Nederland als onderdeel van de luchtverdediging van West-Europa;

het leveren van een deel van de tactische luchtstrijdkrachten bestemd voor het verlenen van steun aan de landstrijdkrachten.

Het plan voor de luchtverdediging van Nederland omvat de opbouw van een aantal squadrons dagjagers en nachtjagers, een alarmeringsapparaat bestaande uit de nodige radarstations, een luchtwachtdienst en een net van telefoonverbindingen.

Hand in hand met de opbouw van de squadrons zullen de nodige bataljons luchtvaarttroepen voor de rechtstreekse bewaking en verdediging van de vliegvelden worden gevormd.

Bovendien is het nodig te beschikken over eenheden voor luchttransport, luchtfotografie en voor artillerieverkenning, de laatste bestemd voor werkzaamheid ten behoeve van de artillerie in het verband van de landmacht.

Indeling van de Luchtmacht

De Luchtmacht bestaat thans uit operationele eenheden en de nodige eenheden voor opleiding en materieelbeheer.

De (operationele) gevechtssquadrons voor luchtverdediging en tactische Luchtmacht zullen met de organen voor alarmering worden samengevoegd in een Luchtverdedigingscommando. Met de vorming van de gevechtssquadrons en de opbouw van de radarstations is in 1948 en 1949 een aanvang gemaakt.

Aan de opbouw van het verbindingsnet moet in hoofdzaak nog worden begonnen. Uiteraard zullen de aanwezige verbindingen van de P.T.T. hierbij worden ingeschakeld voorzover zulks technisch mogelijk is.

Gebouwen en vliegvelden

De Luchtmacht zal haar taak slechts kunnen verrichten, indien zij over de nodige vliegvelden beschikt voor de gevechtssquadrons. Voorshands kan hiertoe nog worden volstaan met de in Nederland reeds aanwezige vliegvelden, zij het ook, dat enkele daarvan alsnog aanzienlijke verbetering behoeven aan gebouwen, startbanen en inrichtingen voor oorlogsgebruik. Teneinde ten aanzien van het vliegveldenprobleem tot de meest economische oplossing te komen, wordt deze gezocht in nauw overleg met de marine- en civiele luchtvaartautoriteiten.

Materieel

De Regering beijvert zich om de Nederlandse industrie zoveel mogelijk in te schakelen in de productie van het voor de opbouw van de Luchtmacht benodigde materieel, zowel vliegtuigen als anderszins, een en ander voorzover de productie hier te lande lonend is en aan de militaire eisen kan beantwoorden.

Een belangrijk deel van de voor de Luchtmacht aan te schaffen vliegtuigen zal door de Nederlandse vliegtuigindustrie worden vervaardigd. Daarmede is reeds aangevangen. Het ligt in de bedoeling in de komende jaren de Nederlandse vliegtuigindustrie, voorzover haar capaciteit zulks toelaat, op nog grotere schaal dan reeds het geval is, in de productie van militaire gevechtsvliegtuigen in te schakelen.

Het Nationaal Luchtvaart Laboratorium is ingeschakeld voor onderzoek om, waar mogelijk, nog tot verbetering van de militaire eigenschappen van de hier te lande in licentie te vervaardigen gevechtsvliegtuigen te geraken. Ook het voor de Luchtmacht bestemde en thans in aflevering zijnde nieuwe radiomaterieel is grotendeels van de Nederlandse industrie betrokken.

Voorzover de Nederlandse industrie niet in de materieelbehoeften kan voorzien, zal in het buitenland moeten worden aangeschaft. Onder het militaire hulpprogramma der Verenigde Staten kan Nederland zendingen van enkele typen vliegtuigen met bijbehorende onderdelen, munitie, e.d. verwachten. De eerste zendingen van dit materieel voor de Luchtmacht zijn aangekomen en zullen op korte termijn in gebruik worden gesteld.

Personeel

De vredessterkte van de luchtmacht, niet inbegrepen de sterkte van de jongste nog in opleiding zijnde lichte, bedraagt thans rond 9000 man. Deze sterkte zal bij de geleidelijke uitvoering der ontworpen plannen een beperkte toeneming te zien geven.

Voor een paraat en economisch bedrijf is het noodzakelijk, dat de Luchtmacht over een betrekkelijk groot kwantum beroepspersoneel beschikt in verband met de kostbare en langdurige opleidingen, die aan de vorming van dit personeel ten grondslag liggen. Het personeel van de vliegdienst en van de technische diensten zal voor-

zover de vredessamenstelling betreft, grotendeels uit beroepspersoneel moeten bestaan. De sterkte van het beroepspersoneel, welke thans rond 1500 man bedraagt, niet inbegrepen het binnenkort over te nemen beroepspersoneel van het K.N.I.L., zal voor verschillende diensten nog aanmerkelijk moeten uitgebreid. Voorzover er thans nog tekort aan beroepspersoneel is zal voor de instandhouding van het vredesbedrijf dit tekort moeten worden opgevangen door daartoe op te leiden reserve- dienstplichtigen.

Voor de luchtwachtdienst, waarvan de vredessamenstelling een kleine kern van beroepspersoneel zal omvatten, zullen vrijwilligers worden geworven, die zich verbinden tot periodieke werkelijke dienst. Met de werving zal binnenkort een aanvang worden gemaakt.

In het alarmeringsapparaat zal ook vrouwelijk personeel binnenkort worden ingeschakeld, althans in die functies, die naar de ervaring heeft geleerd, door vrouwen beter kunnen worden verricht dan door mannen. Dit personeel zal met het oog op de paraatheid in hoofdzaak in vaste dienst moeten zijn.

Oefening

Waar de gelegenheid zich voordoet, en zulks aan de gezamenlijke paraatheid ten goede komt, wordt gestreefd naar deelname aan oefeningen van de Luchtmacht in samenwerking met Pactgenoten en naar onderlinge uitwisseling van personeel.

Kosten.

De Regering heeft in het licht van de te verwachten rijksuitgaven het streefcijfer voor de uitgaven ten behoeve van de defensie over 1951 vastgesteld op f 850 miljoen. Daarbij is niet alleen rekening gehouden met de monetaire gevolgen, verbonden aan een te sterke uitzetting der uitgaven voor landsverdediging, doch tevens nauwkeurig overwogen, in welke mate het economisch en sociaal evenwicht — vitaal voor het geleidelijk herstel van ons land en evenzo als grondslag waarop een verdergaande internationale integratie dient te steunen — wezenlijk zou worden aangetast bij vergroting der defensieuitgaven.

Het belang van een ongestoorde voortzetting van het nationaal herstel wettigt het standpunt, dat de militaire voorzieningen daarmede zeer ernstig rekening zullen moeten houden. Daartegenover is het zaak, de militaire opbouw niet ten gevolge van financiële en economische motieven in haar hoofdzaak zodanig aan te tasten, dat het de vraag wordt, of op een zodanig ingekrompen basis de opbouw verantwoord is. Nu de opbouw van de Nederlandse defensie zich nog bevindt in een stadium van aanloop en de blijvende gevolgen van de internationale samenwerking op dit gebied nog onvoldoende zichtbaar zijn, acht de ondergetekende het moment nog niet gekomen om met zekerheid vast te stellen of een jaarlijks uitgavenbedrag, zoals hierboven aangeduid, aanvaardbaar is. Bij het ondernemen van pogingen om bij de Ministeries van Marine en Oorlog de uitgaven terug te brengen tot de meest wezenlijke, zonder daardoor de defensie-opbouw in haar kern aan te tasten, is wel gebleken, dat het genoemde cijfer — zij het wellicht ook niet geheel — in 1951 benaderbaar is. Daarop is het beleid van de ondergetekende voor het heden gericht.

Het is te voorzien, dat de Marinebegroting in verband met het geleidelijk gereedkomen van de aanbouw in 1954 reeds enigszins en in 1955 in belangrijke mate een dalende tendens zal gaan vertonen.

De oorlogsbegroting zal in de materieelsector geen neiging tot daling vertonen. Van 1952 af zal in het bijzonder in die sector een stijging te verwachten zijn. Een zeer omvangrijke Amerikaanse steun zal deze moeilijkheden moeten opvangen, wanneer voortgang gemaakt moet worden met het mobilisabel maken van de na 1 Januari 1952 op te leiden troepen.

Conclusies inzake het defensiebeleid en de uitvoerbaarheid daarvan.

1. Het behoud van het territorium van West-Europa en daaronder van Nederland is essentiële voorwaarde voor het in vrijheid voortbestaan van het Nederlandse volk.

2. Voor Nederland staat voorop het leveren van zijn bijdrage in de gemeenschappelijke verdediging, waartoe het Pact van Brussel en het Noord-Atlantisch Verdrag de basis hebben gelegd. Daarnaast heeft Nederland de plicht te zorgen voor de defensiebelangen, vallende buiten de zoëven genoemde overeenkomsten, waarbij Nederland of de overzeese Rijksdelen zijn betrokken.

3. De vorm der bijdrage zal voor elk der bondgenoten moeten worden bepaald in de richting, gewezen door de besluiten der op 15 t/m 18 Mei j.l. te Londen gehouden vergadering van de Noord Atlantische Raad. De sterkte van zee-, land- en luchtmacht afzonderlijk zal vooral aan de hand van de richtlijnen, door het nieuwe perma-

nente lichaam in bondgenootschappelijk verband uit te werken, door Nederland moeten worden bepaald.

4. Voor de verdediging van het Nederlandse territorium zijn land- en luchtmachtkrachten onmisbaar; mede gezien de materiaalpositie van land- en luchtmacht ligt hier een primaire taak.

5. Voor de verzorging van de aan Nederland toevallende defensietaken ter zee, is een bescheiden, maar parate zeemacht onontbeerlijk.

6. Het is slechts verantwoord van militairen te vergen een verdedigingsstrijd aan te gaan, indien zij — tezamen met die der bondgenoten — in voldoende getale, behoorlijk bewapend en uitgerust kunnen optreden.

7. Het voteren van de belangrijkste bedragen, voor de defensie benodigd, schept de plicht:

a. om ze zo efficiënt mogelijk te besteden met doelbewuste bestrijding van elke verspilling;

b. om zoveel als mogelijk is met bondgenoten gemeenschappelijk te doen ter vermindering van dubbures;

c. om ter wille van de voor Nederland onmisbare bevordering der industriële ontwikkeling zoveel mogelijk defensieorders bij de nationale industrie te plaatsen en wel in zodanig regelmatig tempo, dat deze ook voor haar aantrekkelijk en uitvoerbaar zijn.

Einde van de Officiële Mededelingen.

Boekbesprekingen

PRINCIPIËLE DIENSTWEIGERING.

Beschouwingen gehouden door Mevrouw Prof. Mr D. Hazewinkel—Suringa en Mr D. B. A. Franken. Overdruk uit het Militair Rechtelijk Tijdschrift. Uitg. Mouton & Co, Den Haag.

In de beschouwingen van Mevrouw Prof. Hazewinkel—Suringa wordt het vraagstuk van de principiële dienstweigering vooral behandeld als het individuele gewetensconflict. De president van de zeekeijraad, beziet het meer als conflict enkeling—gemeenschap.

Plaatst prof. Hazewinkel in haar betoog ons vrijwel onmiddellijk midden in het probleem, zoals zich dat aan de meer of minder gewetensvolle individuen opdringt, Mr Franken geeft beschouwingen over de uitwendige geschiedenis en de innerlijke grondslagen van het pacifisme als beweging.

Nu de dienstweigeringswet 1923 blijkens ministeriële verklaring binnen afzienbare tijd zal worden herzien is het goed, dat van zo deskundige zijde deze materie in studie genomen is en dat zij onder de aandacht van ieder wordt gebracht die er in enger of ruimer verband mede te maken heeft.

Mevrouw Hazewinkel pleit als conclusie van haar beschouwingen voor het behoud van de huidige regeling met verbetering harer uitvoering, Mr Franken vat zijn vrees voor een te vor gaan der overheid op het punt van erkenning van gewetensbezwaren aldus samen:

„Volgens de Minister van Justitie zal de Dienstweigeringswet in 1950 op de

helling worden gebracht. Zal de overheid een verruiming van de gewetenskreet, zeer bedenkelijk lijkende op de revolutiekreet „vrijheid, gelijkheid en broederschap” tolereren? Zal de overheid de paradox nog verder doorvoeren; de paradox van de ruimere erkenning en eerbiediging der gewetensvrijheid, doch de verzwakking van haar middel om de garantie van die erkenning te effectueren? Het ene gaat altijd ten koste van het ander. De verabsolutering der ethiek over het terrein van recht en staat wreekt zich in de grote antinomie. Het zou wel eens kunnen blijken „zowie zijn vrijheid behouden wil, die zal haar verliezen, maar zo „wie zijn vrijheid zal verliezen om „Mijnentwil, die zal haar behouden”. Het zou wel eens kunnen gebeuren, dat in het stervensuur van de Christelijke staat de vaderlandslievende soldaten hun leven offeren, de gewetensbezwaarden mogen toezien, terwijl de overheid haar handen in onschuld meent te mogen wassen”.

Deze studies vragen van de lezer, die zich niet dagelijks met dieper gaande problemen bezig houdt, enige geestelijke inspanning. Maar naar onze mening mag dit vraagstuk een officier niet onberoerd laten. Het gros der jonge mensen die aan zijn zorgen zijn toevertrouwd, denken over, worstelen soms met dit probleem. Een officier behoort met kennis van zaken met zijn ondergeschikten hierover te kunnen spreken. Vooral daarom willen wij de lezing (liever de bestudering) van beide verhandelingen warm aanbevelen.

M.

TRYGVE LIE, door Hans Amundsen.
Uitgeverij Both N.V., Assen. Prijs
f 5.90.

In de afgelopen maanden is Davis wel eens als de eerste wereldburger genoemd. Men vergeet dan echter dat op 2 Februari 1946 een man plechtig beloofde om te allen tijde onpartijdig en onbaatzuchtig in overeenstemming met het handvest van de Verenigde Naties te zullen handelen. Deze man was Trygve Lie, die op genoemde datum als secretaris-generaal van de organisatie der N.V. werd geïnstalleerd. Als er één man als wereldburger dient te denken te handelen is Trygve Lie het.

Schrijver geeft op eenvoudige en onopgesmukte wijze de levensbeschrijving van deze begaafde arbeidersjongen uit Grorud

die, voordat hij tot zijn huidige functie werd geroepen, een belangrijke rol in het Noorse politieke leven heeft gespeeld.

Na verschillende functies in de arbeiderspartij te hebben vervuld, werd hij achtereenvolgens Minister van Justitie en Minister van Buitenlandse Zaken, in welke laatste functie hij deel uitmaakte van de Regering te Londen en een belangrijke aandeel had in de strijd tegen het Hitler-regime. Het internationaal aanzien dat hij zich vooral gedurende dit tijdperk verwierf heeft ongetwijfeld bijgedragen tot zijn benoeming tot Secretaris-Generaal der V.N.

Zij, die belang stellen in de man die zich geheel geeft aan het bevorderen van de wereldvrede, dienen dit boek te lezen.

B.

Goede verdiensten

geven wij aan een ieder die ons **bruikbare ideeën** aan de hand doet voor

productie op metaal- of electrotechnisch gebied

★

Brieven, welke vertrouwelijk zullen worden behandeld, onder Nr. 5 aan Bureau Mil. Spectator, Zwarteweg 1, Den Haag.

DUYVIS' Mayonnaise

STOOMWASSERIJ
CROLS EN CO.

Telefoon 265, K 4106, Bostel

BERGSE MOTORHANDEL EN REPARATIE-BEDRIJF

WILLEM WIERIKX

BERGEN OP ZOOM

Wouwseweg 1 — Telefoon 930

Agentschappen: Royal Enfield, Ariel, Velocette, Norton en Methless.
Werkt voor diverse militaire instanties

tegen
Wagenziekte
VITAGIST!